REGD. NO. H 18

విడిప్రతి 0-25 పై.

21-6-68 శుక్రవారం

ఫోన్ : 335. స్థాపితం : 1908.

బొమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం

అండ్ సన్స్,

సంతపేట – నెల్లూరు

డీలర్లు: ఐరన్, హార్డువేరు, రంగులు, అన్నిరకములు టూల్సు, శానిటరీవేరు, కూకములు, కొలతలు. మేము అన్ని గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్లకు కావల సిన సరుకులు వెంటనే సప్లయి చేయ గలము. "AVERY" స్టాటుఫారం కాటాలు రెడీగాయున్నవి.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 25

PEN HOUSE

పెన్ హౌస్

ట్రంకురోడ్ – నెల్లూరు

★ ★ ★

అన్నిరకముల పేనాలు.

బాల్ పేనాలు విక్రయించబడును.

రిపేరు చేయబడును.

సుందరయ్య మళ్లీ మొదటికొచ్చారు!

ఇక ఒకేఒక కమ్యూనిస్టుపార్టీ అసాధ్యం– మాజీ మార్క్సిస్టులైన కాంగ్రెస్ వాదులే ఎక్కువగా కనుపించవచ్చు!

పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారిని చూసి ఒకవిధంగా జాలిచెందవలసి వస్తుంది. ముప్పైసంవత్సరాల క్రితం, ఆంధ్రదేశంలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ నిర్మాణ బాధ్యత నెత్తిన వేసుకొని ఆయన ఎంతో విజయాన్ని సాధించారు. పార్టీయంత్రాంగాన్ని బల మైన గ్రామకమిటీల స్థాయినుండి, రాష్ట్ర కార్యదర్శివర్గందాకా పటిష్టంగా నిర్మిం చారు. పార్టీకి ఒక పత్రిక-సాహిత్య ప్రచు రణలాంటి సౌకర్యాలను ఏర్పరచారు. ఇందులో చండ్ర రాజేశ్వరరావుగారిలాంటి కార్యదక్షులపాత్ర లేకపోలేదు. కాని సుందరయ్యగారిదే ప్రధానమైనపాత్ర.

నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం, భా. క. పార్టీ నుండి విడిపోయినప్పుడు సుంద రయ్యగారు నిర్విరామకృషితో నిర్మించిన యంత్రాంగాన్నంతా వదలుకోవల్సివచ్చింది. మళ్ళీ కొత్తపునాదులు కట్టడం ప్రారంభ మయాయి. ఇంతలో మరో చీలిక.

నాగిరెడ్డి, చండ్ర పుల్లారెడ్డి ప్రభృతు లను పార్టీ క్రమశిక్షణకు లోబడేట్టు చేయ డానికి, వారి కార్యకలాపాలను అదుపులో వుంచడానికి, సుందరయ్యగారు అఖిల భారతపార్టీప్రధాన కార్యదర్శిగా చేయ వలసినదంతాచేశారు. చివరకి రాష్ట్రకమి టీలో తిరుగుబాటు మూఠాకు సంఖ్యాబలం హెచ్చుగావుంటే, తగ్గించడానికని 'లాయ లిస్టులు' కొందరిని పార్టీకమిటీలో సభ్యు లుగా నియుక్తులనుచేశారు. ఐనా ప్రయో జనం లేకపోయింది పార్టీనుంచి నాగిరెడ్డి ముఠాను (వీరినే నక్సల్ బారీవర్గమనికూడా అంటారు) బహిష్కరించవలసివచ్చింది.

సుందరయ్యగారు మళ్ళీ మొదటికి వచ్చారు ఆంధ్రలో. నాగిరెడ్డిగారి నిష్క్ర

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

మణ అంటే ఆంధ్రలో పార్టీ యంత్రాంగం పైనుంచి క్రిందిదాకా దాదాపుగా స్తంభించి పోవడమే. కొన్నిమాసాల క్రితం, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో రాష్ట్రపార్టీ ప్లీనంలో, పార్టీ నాయకత్వాన్ని కొత్త రివిజనిస్టులుగా వర్ణిస్తూ తీర్మానించారు కార్యకర్తలంతా. పశ్చిమ బెంగాల్ లో జరిగిన అఖిల భారత పార్టీ మహాసభలో ఈ నక్సల్బరీ వర్గం ఇంకా బలంగా రూపొందింది. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం సుందరయ్యగారు అఖిలభారత కమ్యూనిస్టు (డాంగే) పార్టీ నుంచి వైదొలగినప్పుడు, సుందరయ్య గారికి అయిన సహచరులు అనకవర్లాలైన వారు పలువురు వున్నారు. ఈ సారి ఆ అనుకూల్యంకూడాలేదు సుందరయ్యగారికి.

అసలే ఆంధ్రలో కమ్యూనిస్టువుద్యమం చీలిపోయి బలహీనపడి తన రాజకీయ ప్రాబల్యాన్ని చాలావరకు కోల్పోయింది. నిరుడు జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికల ఫలి తాల ఈవిషయాన్ని ప్రస్ఫుటంచేశాయి. ఈ కొత్తచీలికతో మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టులు మరింత బలహీనపడడమేకాక, కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలు పలువురిలో నిరాశను కలి గించక మానదు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో కమ్యూనిజమును వదిలి బైటికివచ్చినవారు గతంలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులుగా మారారు. పలువురు కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేరిపోయారు. ఈ సారి ఈ కొత్తచీలిక మూలంగా మాజీ మార్క్సిస్టులైన కాంగ్రెస్ వాదులు హెచ్చుగా కనిపించవచ్చునేమో. అంతేకాని రాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు (డాంగే) పార్టీ కార్యవర్గం తీర్మానించినట్టు, విజ్ఞప్తి చేసినట్టు వీరంతా తమ తప్పులను తెలుసు కొని దేశమంతా ఒకేఒక కమ్యూనిస్టు పార్టీ నిర్మాణోద్యమంలో భాగస్వాము లవుతారనుకోవడానికి అస్కారంలేదు.

—

ఒంగోలు జిల్లా అక్టోబరు 2 తేది అవతరణ?

ఒంగోలు కేంద్రంగా కొత్త జిల్లా అక్టోబరు 2 తేది అవత రించగలదని విశ్వసనీయమైన వార్త.

నెల్లూరుజిల్లాలోని కందు కూరు, దర్శి, పొదిలి తాలూ కాలు పూర్తిగాను కనిగిరిలోని కొంతభాగం ఈ కొత్తజిల్లాలో చేర్చబడుతాయనిఅంటున్నారు.

చీఫ్ సెక్రెటరీ శ్రీ రాజు 'ఎక్స్ మినిస్టరే' కాదు మంత్రివర్గంలో నెం. 2!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

తెలంగాణా ఎజిటేషనుసంఘం వార్షికో త్సవంలో ప్రసంగిస్తూ ముఖ్యమంత్రి, రాష్ట్రప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి ఎం. టి. రాజుగారిని "ఎక్స్ మినిస్టరు" అదనపు మంత్రి (?) గా వర్ణించారు. అయన్ని మంత్రివర్గంలో నెం. 2 గా వర్ణించినా సత్యానికి దూరంకాదని పలువురు మంత్రులే చెప్పేస్తున్నారు.

ఈ నాడాంధ్రలో "వర్గం, వరి, బ్రహ్మానందరెడ్డి" మాత్రమే. ఎక్కడ చూచినా వినిపిస్తాయని ఒక ప్రముఖ ఆంగ్లపత్రికా విలేఖరి ఇటీవల రాజధానిని సందర్శించి తన వ్యాసావళిలో పేర్కొ న్నారు. రాష్ట్రానికిసంబంధించినంతవరకూ అది నిజమయితే, రాష్ట్రప్రభుత్వాని కి పరిపాలనకు సంబంధించి బ్రహ్మా నందారెడ్డిగారు – ఎం. టి. రాజుగారు అని చెబితే అతిశయోక్తి కాదు. వీరిద్దరే పరిపాలనసంతానిర్వహిస్తున్నారు, మిగత వారంతా ఉత్సవ విగ్రహాలేనని భావం అందులో ముఖ్యంగా మంత్రుల్లో బాగా పొడచూపుతున్నది. ఒక టి. టి. రాజు గారే తనకు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తి, వ్యక్తిత్వం వున్నట్టు నిరూపించుకో గలుగుతున్నారు. ఇందుకు కూడా బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఆయనపట్ల చూపుతున్న ప్రత్యేకమైన అభి మానమే కారణమని కొందరు మంత్రులు, ఆ అదృష్టానికి నోచుకోనివారు భావిస్తు న్నారు. ఏమైనా అనంతపురంపుట్టి బ్రహ్మా నందరెడ్డి మంత్రివర్గం-అన్న నానుడి బాగా ప్రచారంలోకి వస్తున్నది. ఇది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి తెలుసో తెలియదో తెలియదు. పైకిమాత్రం ఇటీవల విలే కరులతో మాట్లాడుతూ మంత్రుల్లో ఏ ఒక రిద్దరితో మినహా ఇతర్లకు పొరపాటలు లేవనడం గిట్టించడన్నారు. తన క్రింద కొంత బలం చాలావున్నమాట నిజమేకాని, వీరికి సంబంధించిన పైళ్ళు ఎట్టిపరిస్థితి లోను తనవద్దకు రాక తప్పదుకదా అన్నారు.

—

దాన కళాప్రపూర్ణ

శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి

గృహదానం సంస్తవనీయం

ఔదార్యానికి, దానపరతకు తరతరాలుగా అఖండఖ్యాతి పొందిన రేబాల కుటుంబీకుడైన శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తన భూరిసౌధాన్ని శిశువైద్య కేంద్రానికి దానంచేసి చరి తార్థుడైనాడు. ఔదార్యంలో ఔన్నత్య శిఖరాలందుకున్న శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిని ఈ తరుణంలో అభినందిస్తూ వారికి ఆయురారోగ్య భాగ్యాలు ప్రసాదించవలసినదిగా సర్వేశ్వరుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

—నెల్లూరు పైనాన్సు కార్పొరేషన్,

602, కస్తూరిదేవినగర్, నెల్లూరు.

అన్నిస్కూళ్ళ యూనిఫారం గుడ్డలకు
మాదరశా స్టోర్సు,
బిన్నీ-మెట్టూరు-D.C.M-డీలర్సు.
ఫోన్ : 421.
ట్రంకురోడ్ - నెల్లూరు.

G.E.C. మోటార్లు - పంపు సెట్లు.
ఫ్యాన్లు, బల్బులు, రేడియోలు,
ట్రాన్సిస్టర్లు Etc., లకు
సబ్-డీలర్లు కావలెను.
రావు అండ్ గుప్తా,
(పి. సి. బిల్డింగ్సు)
ట్రంకురోడ్ - నెల్లూరు.
వంటను వినోదంగా మార్చాలంటే
"లెకో" వాడండి.

ఆళ్ళగడ్డ డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 74 of 1967.

ధరణి వెంకమ్మ ... —వాది.
తోకల సుబ్బారాయుడు —ప్రతివాది.

యీ దావాలోని ప్రతివాది పైన ప్రాంసరి నోటును బట్టి రూ. 643/- లకు దావాను దాఖలుచేసి యుంటున్నది. ప్రతివాది తన అక్షేపణలు 26-6-68 తేదిన స్వయముగాగాని, వకీలుద్వారాగాని తెల్పుకొవలెను. తప్పినయెడల అతనివరోక్షంలో తీర్మానించబడునని ఇందువల్ల ప్రతివాదికి తెలుపడమయినది.

—డి. శ్యామారావు - అడ్వొకేటు.

నెల్లూరు జిల్లాజడ్జివారి కోర్టులో
O. P. No. 36 of 1960.

(1) దొడ్ల వరలక్ష్మమ్మ (2) భాగ్యలక్ష్మమ్మ 1 & 2 మైనర్లయినందున ప్రావర్టి గార్డియన్ - పి. శేషాచలం —పిటీషనర్లు.

యీ నెంబరులో పిటీషనర్లు తాలూకు పిటీషనర్లకు హక్కు అనుభవములు గల (1) ఆత్మకూరు తాలూకా - ఆత్మకూరు గ్రామంలో మాగాణి య 3-22 ట్లున్నూ (2) నువ్వూరుపాడు గ్రామంలో మాగాణి య 0-67 ట్లు, మెట్ట య 0-95 ట్లున్నూ (3) బట్టేపాడు గ్రామములో మెట్ట య 35-75 సెంట్లు. పై మూడు అయిటములు నెల్లూరు బృందావనంలో పి. శేషాచలంగారి ఆఫీసులో పురయం 9 గం॥కు 30-6-68 తేదిన లీజుహక్కులను వేలం వేయబడును. గాన తెలపడమైనది. వివరములు ఆఫీసులో తెలుసుకోవలసినది.

పి. శేషాచలం,
ప్రాపర్టి గార్డియన్. 19-6-68.

కావలి సబ్ కోర్టులో
O. S. No. 13 of 1968

పూనాటి సుబ్బయ్య, సాకీన్ - బ్రాహ్మణ క్రాక మజరా - కమ్మవారిపాలెము, కావలి తాలూకా ... —వాది.
(1) పూనాటి శ్రీరాములు (2) పూనాటి కృష్ణయ్య (4) పూనాటి వీరమ్మ (5) పాలడుగు మాణిక్యమ్మ (7) కొల్లూరి నాగరత్నమ్మ, సాకీన్ - 1-2-4-5 పద్దిరాలపాడు - 7 కొవ్వూరపాడు - ఒంగోలు తాలూకా ... —ప్రతివాదులు.

A/B షెడ్యూలు ఆస్తి వాదిభాగం పంపకం స్వాధీనము వగైరాలకు వాది యీ నెంబరున దావా తెచ్చియున్నారు. 1-2-4-5-7 ప్రతివాదులకు దావా నోటీసుకు 5-7-1968 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. వాయిదారోజు పగలు 10 గంటలకు మీరు పై కోర్టుకు హాజరై మీకుగల ఆక్షేపణలను పై కోర్టులో తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానము చేయబడును.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాది ప్లీడరు.

ఇల్లు అమ్మబడును
★ ★ ★

నెల్లూరు టవును రాయాజీవీధిలోగల నెం. 16/302 ఇల్లు అమ్మబడును. కరెంటు, బావి కలదు 23 అంకణముల మిద్దెఇల్లు. వివరములకు అదే ఇంటిలో విచారించవలెను.

ఇట్లు
కోట శిఖామణిఅమ్మ.

కావలెను

నెల్లూరుజిల్లాలో ఒకపల్లెటూరిలోని బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో వంటపనిచేయుటకు, పనిపాపలను స్వంతబిడ్డలుగా చూచుకొని పెంచుటకు, ఏలాటి అబ్బులులేని, అమిత విశ్వాసపాత్రురాలైన బ్రాహ్మణ స్త్రీ కావలయును. గ్రామములో హైస్కూలు కలదు. ఆరోగ్యవంతమైన పిల్లలు ఒకరు లేక ఇద్దరు వున్ననూ భరించుటయే గాక, వంటమనిషి మాదిరికాకుండా కుటుంబ సభ్యులలో ఒకరుగా భావించి గౌరవంగా చూచుకో బడుదురు. యువతిగాని, వృద్ధురాలుగాని పనికిరాదు. కష్టించి పనిచేయగల శక్తిసామర్థ్యములున్న మధ్యవయస్కురాలై యుండవలయును. ఇతర వివరములు - ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ద్వారాగాని లేక స్వయంగావచ్చి తెలుసుకొనుటకుగాని అడ్రసు:-

కె. శ్రీనివాసులు,
న్యూస్‌మార్టు - ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

కావలి సబ్ కోర్టులో
E. P. 113 of 67 O. S 61 of 65

(1) మద్దెల కృష్ణయ్య, (2) మద్దెల విజయమ్మ, సాకీన్ - గండవరం - కోవూరు తాలూకా —వాదులు.
(1) వేమిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి, సా॥ గండవరం, కోవూరు తా॥ —ప్రతివాదులు.

ఈ క్రింది వర్ణితాబిలా 1-వ ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తి 9-7-68 తేదిన కావలి సబ్‌కోర్టు యెదుట యేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు: కోవూరు తాలూకా గండవరం గ్రామంలో 1-వప్రతివాది తాలూకు నెం. 478 రు పట్టా గల కోరు మాగాణి, సర్వే నెం. 1052/1 రు, య 2-94 ట్లలో 1-వప్రతివాదికి హక్కుగల య 1-94 ట్లు లేక 78 ఆరేలు 50.90 చదరపు మీటర్లు గల భూమికి హద్దులు:- [తూ] పారుదల కాలువ [ద] వట్టిగ చంద్రశేఖరరెడ్డి భూమి [ప-వు] పోకూరు వెంకురెడ్డి వగైరాల భూమి. ఈహద్దులలోని య 1-94 ట్లు లేక 78 ఆరెలు 50.90 చదరపు మీటర్లు శిస్తు రూ. 30/- లు గల భూమి వాదికిమ్మతు రూ. 4000, అమీనా కిమ్మతు రూ. 8000.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య, వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జివారి కోర్టులో
E. P. No. 100 of 1967.
O. S. No. 86 of 1966.

అడపాల బాలకృష్ణారెడ్డి — పిటీషనరు - (డిక్రీహోల్డరు.)
(1) ఉగ్గుమూడి జయరామిరెడ్డి,
(2) కలిచేటి శంకరరెడ్డి —రెస్పాండెంట్లు - (జామీనుదార్లు.)

జామీనుదార్లకు నోటీసు:-
మీరు ఈ దావాలో జె. డి. మీద అమలులో హైకోర్టుకు యిచ్చిన జామీనుకత్తును బట్టి మీవల్ల రూ. 7000/- లకు మీ ఆస్తులను వేలము వేయించి రాబట్టుకొనుటకు డిక్రీహోల్డరు పై నెంబరున పిటీషను దాఖలు చేసియున్నారు. సదరు పిటీషను నోటీసు వాయిదా అయిన 1-7-68 తేది పగలు 11 గం॥కు మీరు హైకోర్టుకుహాజరై అక్షేపణలను తెలుపుకోవచ్చును.

—యం. వి. సంజీవయ్య, వకీలు - నెల్లూరు.

☆ జమీన్‌రైతు ☆
శ్రీ కీలక జ్యేష్ఠ బహుళ ఏకాదశి శుక్రవారం 21-6-1968

రెండు వైద్య సంస్థలు

"జరయు మృతియు లేని జమనట్లు ప్రాజ్ఞుండు ధనము విద్య గూర్పదలవవలయు; దానమాదరింపదగు మృత్యుచే తలపట్టి ఈడ్వబడినవాడు పోలె" -అని మహాభారతసూక్తి. చావులేదని ధనార్జన చేయాలని, మృత్యుముఖంలో వున్నట్లు దానం చేయాలని భావం.

గతవారంలో దానపరతకు చెందిన రెండు సన్నివేశాలు నెల్లూరులో తటస్థించాయి. అయాచితంగా లక్షరూపాయలు విరాళమివ్వడమేకాదు; దాని వినియోగంకోసం ఓర్పుతో ప్రభుత్వంతో దాదాపు పోరాటం సాగించి; అనుమతిని సంపాదించి; భవనాన్ని కానేకట్టి చి; నెల్లూరుకు కుష్ఠరోగుల ఆస్పత్రిని ప్రసాదించారు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డి. అట్లనే శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారుకూడా. ఒక వక్త అన్నట్లు స్వంతభవనాన్ని, తన జీవితంలో మధురాతి మధురమైన మధియలు గడిపిన గృహాన్ని పిల్లల ఆస్పత్రికివ్వగలనని తానుగా ప్రకటించి, ప్రభుత్వంచేత ఒప్పించి, భవనాన్ని ప్రభుత్వానికి దత్తంచేసి, పిల్లల ఆస్పత్రిని కనుచూపుమేరలోకి తెచ్చారు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి. ఈ రెండు దానాలు ఎంత ప్రశంసనీయమైనవో, ఆ రెండు సంస్థలు కూడా నెల్లూరుకు అంత ముఖ్యమైనవి.

ఇటీవలి రోజులలో సంపన్నుల ఔదార్య భాగ్యాన్నిపొందే అదృష్టం సింహపురికి కలుగుతున్నది. ప్రయాసపడి వుదారుల విరాళాలతో విస్తరించినట్టిదే. ప్రతి సంస్థగా - అది విద్యాసంస్థగాని, వైద్యసంస్థగాని- వదాన్యుల సహాయం వుండనేవుంటున్నది. కాని ఒకవ్యక్తివిరాళంతో వెలసిన భారీసంస్థలు బహుకొద్ది. ఇటీవలికాలంలో చెప్పుకోదగినవి దొడ్ల కౌసల్యమ్మ మహిళా కళాశాల; దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి పెద్దాసుపత్రి. వందసంవత్సరాలుగా శాపగ్రస్తమై, గుర్రపుశాలలలోనేవుంటున్న జిల్లాఆస్పత్రికి విమోచనం కల్గించిన గొప్పవ్యక్తి స్వర్గీయ దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి. బాలికల వున్నత విద్యకు ఎంతోకాలంగా అవసరంగా వుండిన కళాశాల కొరతను తీర్చిన కీర్తి కూడా సుబ్బారెడ్డిగారిదే. ఈ రెండు సంస్థలకు దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి, ఆయన సతీమణి దాతలు కావడమేకాదు; ఆ సంస్థలకు సువిశాలమైన స్థలాన్ని సేకరించి; సుందరము, శిల్పశోభితమైన బ్రహ్మాండమైన భవనాలను కట్టించి, నెల్లూరుకు అందాన్ని ఆడంబరాన్ని కల్గించిన ఘనతకూడా దొడ్ల సుబ్బారెడ్డిగారిది. ఆయనకు ఇంకా ఎన్నో ఆలోచనలు, ఆశలూ వుండినాయి. ముఖ్యంగా, ఎన్ని లక్షలు ఇవ్వవలసివచ్చినా మెడికల్ కాలేజీకి దాతకావాలనే ఆకాంక్ష గాఢంగా వుండినది. ఆయుష్షు కొరవడిందేగాని, సజీవుడైవుంటే ఆయన ఆకాంక్షలు కొరవడేవికావు. ఆయన ప్రారంభించిన సంస్థలను, ఆయన వూహలు అభిరుచులకు అనుగుణంగాతీర్చి పరిపూర్తి చేస్తున్న ఆయన వారసుడు శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి. అసంపూర్ణమైన ఆయన ఆకాంక్షల పరిపూర్తికూడా ప్రయత్నించగలడని మా నమ్మకం. పెద్దాసుపత్రి, మహిళా కళాశాల తర్వాత వీర్పడిన పెద్ద సంస్థలే కుష్ఠరోగుల ఆస్పత్రి, పిల్లల ఆస్పత్రి.

తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు జిల్లా వదాన్యులలో అగ్రగణ్యులవుతారు. ముప్ఫయి యేళ్ళనుండి దానాన్ని వ్రతంగా ఆచరిస్తున్న ఆదర్శవంతుడు శ్రీ రామరెడ్డి. విద్య, సాహిత్యరంగాలకు పరిమితమై వుండినవారి ఔదార్యం; వైద్యరంగంలో ప్రయాసవ్రతితో ప్రారంభమై, కుష్ఠురోగుల ఆస్పత్రివరకు విస్తరించింది. వారు ఏదిచేసినా, పెద్దదిగా, శాశ్వత ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది. అది వారి దానాలలోని విశిష్టత.

రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి ఔదార్యం ఇప్పటివరకు పూర్తిగా వైద్యరంగానికే ప్రవహించింది. మద్రాసు, హైదరాబాదు క్యాన్సర్ ఆస్పత్రులలో వారి వదాన్యత కనుపిస్తుంది. ఇంకా ఎన్నో గుప్తదానాలు వున్నాయి. కాని నెల్లూరులో వారి ఔదార్యంతో వెలుస్తున్న మొదటిసంస్థ పిల్లల ఆస్పత్రి. దానికి తామంటున్న లక్షలు తీసే యింటినే యిచ్చివేశారు. బాలల ఆస్పత్రి పునర్నిర్మాణ వాగ్దానం పాతదొకటి వున్నదికాని, అది ఇంకా రూపాన్ని పొందలేదు. ఆ తప్పు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిదికాదు. ప్రభుత్వంనుండి ప్రోత్సాహంవుంటే, లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి ఔదార్యం కట్టలు తెంచుకొనిపారే అవకాశముంది. మొన్న తన గృహదానసభలో, నెల్లూరులో కంటిరోగుల ఆస్పత్రినెలకొల్పేటట్టుంటే, దానికి తానుదాతకాగలనని లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ప్రకటించారు. కాని ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు ఆ ఔదార్యాన్ని హైదరాబాదులోని సరోజినీదేవి హాస్పిటల్‌కు మరలించవలసిందని లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిని కోరారు. ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారికి అది ఇష్టంలేదు. తన విరాళంతో ఏర్పడే ఆ సంస్థ స్వతంత్రంగా, నెల్లూరులోనే వుండాలని వారి అభిలాష. దానికి అవసరమైతే, ప్రత్యేకభవనాన్ని కటిస్యాలని; లేకుంటే, ఇప్పుడు తాము పిల్లల ఆస్పత్రికి యిచ్చిన భవనానికి ఎదురుగావున్న తోటలో క్రొత్తభవనాన్ని కట్టించియివ్వాలని వారి అభిలాష. కంటి ఆస్పత్రికి వైద్యశాఖ సుముఖంగా వున్నట్టులేదు. హాస్పిటల్లో ఒక విభాగంగా వుండటంతప్ప, కంటి ఆస్పత్రి ప్రత్యేకంగా జిల్లా కేంద్రాలలో ఎక్కడాలేదని వైద్యశాఖఅభిప్రాయమట. ఎక్కడా లేకుంటే, నెల్లూరులో వుండకూడదని వుందా? నెల్లూరుతోనే అది ఎందుకు ప్రారంభం కాకూడదు? కంటి ఆస్పత్రికి ఖర్చు తక్కువంటారు. అలాంటప్పుడు ప్రత్యేకంగా నెలకొల్పినందువల్ల వచ్చే నష్టమేమిటి? ఆరోగ్యశాఖామంత్రి శ్రీ నరసింహారావుగారు, లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి కంటి ఆస్పత్రి వాగ్దానాన్ని ఆమోదించి, నెల్లూరుకు మరోవైద్యసంస్థ లభించే అవకాశాన్ని కల్గించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

నెల్లూరుకు రెండు వైద్యసంస్థలను ప్రసాదించిన శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి, శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారలనుహృదయ పూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము. జిల్లాలో ఎందరో సంపన్నులున్నారు. అదృష్టదేవత వలచిన భాగ్యవంతులున్నారు. వారందరూ ముందుకువచ్చి, తలా ఒక సంస్థనికి వూనుకుంటే వారి సంపద ధన్యమవుతుంది; సింహపురి శ్రేయోనగరంగా ఖ్యాతి పొందుతుంది. అమెరికాలో ఒక్కో సంపన్నుడు తన ధనాన్ని సద్వినియోగంచేసే మార్గాన్ని అన్వేషిస్తాడట. ఆ విధంగానే నెల్లూరు సంపన్నులూ ఆదర్శప్రాయులు కావాలని మా అభిలాష. వారికి ఔదార్యబుద్ధి కల్గించాలని భగవంతునికి మా ప్రార్థన. రామరెడ్డి, లక్ష్మీనరసారెడ్డి, శ్రీమతి దొడ్ల కౌసల్యమ్మ; కీర్తికాయులైనా దొడ్ల సుబ్బారెడ్డి వంటి దాతలను మననిసి పాలిటి కృతజ్ఞతాసూచకంగా సన్మానించడం వుచితంగా వుంటుంది.

జనవాణి

జిల్లాలో చోరీలకు కారకులెవరు?

నెల్లూరుజిల్లాలో జరుగుతున్న చోరీల్లో ఎక్కువభాగం కావలి తాలూకాలోని కప్పరాలతిప్ప సెటిల్మెంట్‌ద్వారానే జరుగుతున్నదని చెప్పాల్సివుంటుంది. ఈ సెటిల్మెంట్లో రెండుముఠాలున్నవి. వీళ్ళకు మామూలు నామధేయం కత్తెరవాళ్ళు అని వాడుక.

ఈ రెండుముఠాల్లో వొక పక్షంవారికి వ్యవసాయం జీవనోపాధి అయితే, ఇంకో పక్షంవారికి దొంగతనమే ప్రధానవృత్తి. ఈ దొంగతనంచేసే ముఠాకు "టి. వి." అనే గుప్తనామధేయం కలిగిన వ్యక్తి నాయకుడు. జిల్లాలో కత్తెరవాళ్ళద్వారా జరిగే చోరీలకు నాయకుడు యితడేనని మావైపు పలువురి అభిప్రాయం. కాని ఇప్పటిదాకా పోలీస్ ఇతనిని పట్టుకున్నట్టు కన్పించదు.

ఈ 'టి. వి.' ని పట్టుకోవాలనే ఆసక్తి పోలీస్ వున్నతాధికారులు కొందరికి వున్నమాట నిజంకావచ్చుగాని, క్రిందివుద్యోగస్తులకు ఇతనికి లోపాయికారీ సంబంధం వున్నందున ఇతన్ని పట్టుకోవడం అంత సులభమైనవిషయం కాదేమో. అంతేగాక ఇతనికి పూర్తి రక్షణయిచ్చి ముంగమూరులోని కొందరు సంపన్న కుటుంబీకులు వున్నారుమరి.

సుమారు 10 సంవత్సరాల క్రితం ఇతను ముంగమూరులో రాత్రి కావలాకు ఏర్పడ్డాడు. అదిమొదలు వీరి నాయకత్వంలో గ్రామస్థుల్లో కొందరు దూరప్రాంతాల్లో దొంగతనం చేయడంలో పూర్తిగా తర్ఫీదు పొందివున్నారు. వీళ్ళు తస్కరించిన సువర్ణాభరణాలు గ్రామంలోని కొందరు సంపన్న కుటుంబీకులు కొంటుంటారుకూడా. అనేకసార్లు పోలీసు వున్నతాధికారులు యీ సొత్తుల్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం జరిగిందేకాని, ఈనేరస్తులకు రక్షణ ఇచ్చేవార్నికాని, దొంగసొమ్ముల కొన్నవార్నిగాని శిక్షించడం యింతవరకు జరగలేదు.

గతనెల ఆఖరుతేదీ వరాలో వున్న సుమారు 30 మంది కత్తెరవాళ్ళు ముంగమూరు మాగాణిభూముల్లో మకాంవేశారు. ఆ దినం సాయంత్రం కావలి డి. ఎస్. పో. గారు ముంగమూరులోనే వున్నారు. కత్తెర

— కొరవ 7 వ పేజీలో

లోకవృత్తం

లోకసంచారి

- మనవలె మన పొరుగువారు దాహమైనప్పుడు బావి త్రవ్వరు!
- టిటో దీర్ఘదర్శిత్వం- విద్యార్థుల కోర్కెల మన్నింపు
- యువజనుల తిరుగుబాటు- ఆలోచనాపరుల సంకటం

ఫ్రెడ్డా బిలియంట్ అనే బ్రిటిష్ శిల్పి మలచిన గాంధీజీ కాంస్య విగ్రహం, మే 18 తేదీ, లండన్‌లోని టవిస్టాక్ స్క్వేర్ గార్డెన్స్‌లో బ్రిటిష్ ప్రధాని శ్రీ విల్సన్‌చే ఆవిష్కరింపబడింది. ఆవిష్కరణకుముందు విగ్రహం రూపురేఖలను తిలకిస్తున్న విగ్రహ కమిటీ అధ్యక్షుడు లార్డ్ సొరెన్సన్ (ఎడమనుండి రెండవవారు); శిల్పి ఫ్రెడ్డా (మధ్యనున్నఆమె) ప్రభృతులు.

ఆగ్నేయాసియా పర్యటనలో ఇందిరా గాంధి ఏమి సాధించినది? అనే సంశయం వ్యక్తీకరం గాకపూర్వమే కానేమి సాధించలేదని మనప్రధాని ఒక చలోక్తి విసిరింది. తండ్రివలె ఈమె అధికంగా భాషించదు. తండ్రికంటె ఎక్కువగా పర్యటిస్తున్నదిగాని మితభాషిత్వం అలవరచుకున్నది. ఇది మన సౌభాగ్యం. రాజ్యచక్రం నడిపేవారు కార్యసాధకులు గావలెను. కావున వారికి మితభాషిత్వమే అలంకారము.

ఆమె ఆ ప్రాంతంలో వుండగా తమ భావికార్యక్రమాన్ని గూర్చి ఆ ప్రాంతాల నాయకులు ఆమెతో వివరంగా తెలిపి వుంటారు. సావధానంగా ఆలకించే వైఖరిలోకి ఆమెను తెప్పించడానికే, వారు ఆమెకు బ్రహ్మరథం పట్టినారు! అందులో సంశయంలేదు.

ఆ కార్యక్రమమేమిటి? మన ప్రధాని ముఖతః మనకది విదితం కాలేదు. కాని ఆమె స్వదేశానికి వచ్చినతర్వాత ఆ ప్రాంతాలవారు నడిపిన కథనుబట్టి వారామెతో ఏమిచెప్పింది తెలుస్తూనే వున్నది.

మితభాషిత్వం— కార్యసాధకత్వం

ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని గార్టన్ అమెరికా పర్యటనకై వెళ్ళబోయేటప్పుడు ఇందిరా గాంధి ఆ రాజ్యంలో ప్రవేశించి వుండెను. ఆమెను సత్కరించి, ఆమెతో సంప్రదించి, గార్టన్ పయనమైనాడు. ఇక అమెరికాలో ఏమిజరిగిందో వింద్దాం. తన ప్రాంతంలో పరిస్థితి వర్ణించి, ఇతర రాజ్యాలతోకలిసి, బ్రిటిష్ సహకారంతో తన రాజ్యం పూనుకునే కార్యకలాపానికి జాన్సన్ ఆశీర్వాదాన్ని గార్టన్ కోరినాడు. అది లక్ష్యమైనది.

ఆ తర్వాత ఏమైనది. రంగం లండన్ నగరానికి మారింది. అక్కడ ఆస్ట్రేలియా, బ్రిటన్ (ఆంగ్లసీమ), మలేషియా, న్యూజీలాండ్ సింగపూర్ రాజ్యాలు కలిసి ఒక రక్షణ సమావేశాన్ని జరుపుకున్నవి. మలేషియా, సింగపూర్ సీమల రక్షణకై ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించబడినది.

బ్రిటిష్ స్థావరాలు 1971 తర్వాతసైతం అట్లేవుంటవి. సింగపూర్, ఆస్ట్రేలియాలు వైమానిక దళాలను ఆ స్థావరాలకు పంపుతవి. నౌకా సౌకర్యములు భద్రంగా వుంటవి. సంయుక్తంగా విన్యాసాలు జరుగుతవి.

ఈ ప్రాంతంలో జపాన్ అమెరికాతో కలిసివుండి, రష్యాతో మంచి సంబంధాన్ని పెంచుకుంటున్నది గనక దానితో పేచీలేదు ఇకపోతే చైనా పేచీయే ఆ ప్రాంతానికి ముఖ్యమైనది.

మనవలె మన పొరుగువారు దాహమైనప్పుడు బావి త్రవ్వరు. చాలముందుగా జాగ్రత్తపడతారు.

* * *

దీర్ఘదర్శిత్వం నిజమైన నాయకుని లక్షణం అందువలన యుగోస్లావియాలో మార్షల్ టిటో విద్యార్థుల కోర్కెలను మన్నించాడు. అన్ని దేశాలనుండి విప్లవ వీరులైన విద్యార్థిబృందాల ప్రతినిధులను బ్రిటిష్ రేడియోవారు రప్పించి తమ అభిప్రాయాలను వెల్లడిచేయవలసిందని అడిగినారు. యుగోస్లావియా ప్రతినిధి కథనం ప్రకారం తమ దేశంలోని సోషలిజం తమ కిష్టమేనని, టిటోపై తమకు అభిమానం అధికంగా వున్నదనీ, కొందరు కొన్ని శాఖలందు తిష్ఠవేసుకొని కూర్చున్నందువల్ల గడబిడవచ్చిందనీ, ఆదోషం తొలగిపోతే విద్యార్థులు, యువజనులు సంతృప్తి పడెదరనీ తెలియజేసినది. ఈ లావణ్యవతి రూపాన్ని అంతా మెచ్చుకున్నారు. ఆమె వ్యానంగాన్ని ప్రశంసించారు.

* * *

ఫ్రాన్సులో పొంగు ఏదో విధంగా చల్లారిపోతుంది. మిలిటరీ పూర్తిగా దేగాల్ వశమై వున్నది గనక తిరుగుబాటు చేసిన మిగిలిన వర్గాలను కొంతవరకు తృప్తిపరచి ప్రపంచ విప్లవవాదులు మరికొంతకాలం మౌనం వహించేట్లు చేస్తాడు.

కాని ఒక ప్రాజ్ఞుడన్నట్లు, ఫ్రెంచి నియంతగానీ, అమెరికన్ కాంగ్రెస్ (పార్లమెంట్), బ్రిటిష్ పార్లమెంటుగానీ ఈ విజృంభించిన విప్లవపరిస్థితిని ఎదుర్కొనే స్థితిలో లేవు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

"ఈ నాటకాన్ని కట్టిపెట్టండి నాయకులారా" అని గట్టిగా చెప్పాలె

సహకారోద్యమానికి పట్టినగతే పంచాయతీ రాజ్యానికీ పట్టింది!

కమ్యూనిటీ డెవలప్‌మెంట్ పంచాయతీ రాజ్‌లోనికివచ్చి, గ్రామాభివృద్ధికి ద్రవ్యం కానరానందున, ఆ కార్యక్రమాన్ని ముగింపుచేస్తామనే ఆలోచన కలిగింది. ఇంతలో ఆ సంకల్పం హానికరమని గుర్తుకువచ్చింది. సహకారోద్యమం సంగతీ అట్లే అయినది.

ఆఫ్రికాలో స్వరాజ్యంవలె మన పంచాయతీ-సహకారోద్యమాలు వర్ధిల్లుతున్నవి. పూర్వం స్వరాజ్యం అడిగితే పెత్తందార్లు పోరాడేవారు. ఇప్పుడు ఏ ఒకరిద్దరోతప్ప, మిగిలిన పెత్తందార్లు స్వరాజ్యం ఇచ్చి వెళ్ళిపోతున్నారు. సామ్రాజ్యవాదులమని అనిపించుకోకుండా స్వరాజ్యమిచ్చి అవతలకు దాటిపోదాం అనేభావం పెత్తందార్లకు కలిగింది. అందువలన స్వరాజ్యం వద్దంటే ఎవరూ ఒప్పుకోరు. స్వరాజ్యం పొందక తప్పదు; దాని ననుభవిస్తూ సుఖదుఃఖాలన్నీ భోగించక తప్పదు. బాధ్యతను విస్మరించే వీలులేదు.

అట్లే పంచాయతీ- సహకారోద్యమాలు ఏ రాజ్యంలో వర్ధిల్లితే ఆ రాజ్యం గొప్పదనే భావన కలిగింది. ఇతర రంగాలలో సంపన్నంగాని రాజ్యాలలో ఈ ఉద్యమాలకు ప్రాముఖ్యం హెచ్చు కాగా, ఈ ఉద్యమాలద్వారా నూత్నసామాజిక వ్యవస్థకు బాటపడుతుందనే ఆదర్శవాదుల బోధ ఎక్కువైనది. స్వరాజ్యం రాకపూర్వం స్వరాజ్యసిద్ధికి ఎంత ప్రాముఖ్యం వుండనో,

వారం వారం

స్వరాజ్యానంతరం ఈ ఉద్యమాలకు అంత ఆధిక్యం వచ్చింది.

పాఠశాల, సహకారసంఘం, పంచాయతీ— ఈ మూడూ నవభారత నిర్మాణానికి మూలస్తంభాలని నెహ్రూ ప్రకటించాడు. ఆయన ఊహించిన సోషలిస్టిక్ పాటర్న్‌లో ఇవి ముఖ్యాంశాలైనవి. ఇంకేమి? వందిమాగధులు సిద్ధమైనారు. గత 15 ఏండ్లుగా 500 కోట్ల (అయిదు వందలకోట్ల) రూపాయలకుపైగా కమ్యూనిటీ డెవలెప్‌మెంట్‌లో వ్యయమైనది. భూతలస్వర్గానికి దారి ఇదేనన్నారు.

ఐతే జరిగిందేమిటి? డెవలెప్‌మెంట్ జరిగింది. కమ్యూనిటీరాలేదు. అర్బనుకు దానిలో నగానికి నగమైనా స్థానికంగా వసూలైనది. ఇనప్పటికీ కమ్యూనిటీహాల్స్‌లోవున్న కమ్యూనిటీశద్దు మినహా, అనుకున్నంతగా కమ్యూనిటీస్పిరిట్-సామాజిక భావనరాలేదు.

పంచాయతీరాజ్యం రాగానే దేశీయ రాజ్యాంగమే పంచాయతీ ఆధారంగావుండే దినం సమాసిస్తున్నదని భావుకులు కొందరు కలలుగన్నారు. ఈ కలలు నిజమైతే అందరం ఆనందించేవారము. స్వప్నంలేని ప్రగతిలేదు- దేశాభివృద్ధికై స్వప్నాలు రానిజనం వృద్ధికిరాలేరు. కాని ఆ స్వప్నాలను వాస్తవజగత్తులోకిదించే మాన్యులు, కార్యకర్తలు కావలెను. కాని అదే కరువైనది.

అందువలన, అంతకుముందు సహకారోద్యమానికి పట్టిన అవస్థే పంచాయతీ రాజ్యానికి పట్టింది.

యథారాజా తథా ప్రజా-ఇప్పటికీ ఇదే అమలవుతున్నది. ఇప్పటి రాజులు నాయకులు. పార్టీలను పెంచే దిట్టలు. ఈ పార్టీ

—కొరవ 10 వ పేజీలో

Khira
ఖీరాస్టీల్ వర్క్సు
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
శాంతాక్రూజ్ – బొంబయి-54 వారు
మెసర్సు రావు & గుప్త
ఎ. సి. బిల్డింగ్సు – ట్రంకురోడ్డు
నెల్లూరువారిని
స్టీల్‌ఫర్నీచరు అమ్ముటకు తమ అనుమతి పొందిన డీలర్లుగా నియమించినామని తెలుపుచున్నారు.
* * * * *
ఖీరాస్టీలు ఫర్నీచరులో ఇవన్నీ వుంటాయి:
క్యాబినెట్లు, ఫైలింగు క్యాబినెట్లు, ఆఫీసుడెస్కులు, ఆఫీసు కుర్చీలు, సోఫాసెట్లు, సోఫా-కం-బెడ్సు, షెల్వింగ్ ర్యాకులు, హాస్పిటల్ బెడ్సు మరియు బెడ్‌సైడ్ లాకర్సు, కాంటీన్ ఫర్నీచరు, ఫోల్డింగ్‌చేర్సు.

వయసుకు చిన్న — ఘనతకు మిన్న

సుధీర్ రెడ్డి — తోటసేద్యంలో అతని ఘనత

1966 లో ఉన్నారెడ్డి సుధీర్‌రెడ్డి- అన్న తెనుగురైతుకు భారతప్రభుత్వం 'ఉద్యాన పండిత్' బిరుదం ఇచ్చినపుడు చాలమంది ఆశ్చర్య చకితు య్యారు.

ఆ ఆశ్చర్యానికి కా ర ణా లు చాలానే వున్నాయి:

భారత ప్రభుత్వంవారి బహుమతి నందు కున్నవాడు అనగానే తలనెరిసిన ఏ యాభై యేళ్ళ రైతో - అనుకోవడం సహజం. కాని సుధీర్‌రెడ్డి వయస్సు అప్పటికి 26 ఏళ్ళే!

ఏ అరఎకరాలో నో, అయిదెకరాల్లోనో బాగా కృషిచేస్తే, పండ్లు పండిస్తే 'ఉద్యాన పండిత్' బిరుదు రావచ్చు. కాని సుధీర్ రెడ్డి పండ్లతోట విస్తీర్ణం 260 హెక్టార్లు! దేశమంతటిలోనూ ఇంత పెద్ద పండ్లతోట ఇంకెక్కడా లేదేమో.

ఈ బిరుదునూ, బహుమతిని తెచ్చిన తోట ఏడేళ్ళకింద ఉత్త బీడుగావుండింది- అని తెలుసుకుంటే ఇంకా ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది.

నల్గొండ జిల్లా సూర్యాపేటకు 20 మైళ్ళలో వున్న ఎర్రవహాడ్ గ్రామం రైతు శ్రీ సుధీర్‌రెడ్డి. అతడు కాలేజీలో చదువు తుండగా 1959 లో చదువుచాలించి వ్యవ సాయం చేపట్టవలసి వచ్చింది.

తమకు చెందిన ఇంత విశాలమైన బీడు భూమిని చూచి నిరుత్సాహపడలేదు సుధీర్. తనపేరుకు తగినట్లుగానే ధీరగుణంతో ఆ బీడునుసస్యశ్యామలంచేయసంకల్పించాడు. వ్యవసాయాధికారుల సలహాతో ఒక ప్రణా ళిక వేసుకున్నాడు.

మొట్టమొదటి సంవత్సరం పూనా, గణాం పూర్లనుండి మామిడి అంట్లనుతెచ్చి ఎనిమిది హెక్టార్లలో నాటాడు; అయి దేళ్ళలో తోట 260 హెక్టార్లకు పెరిగింది. ఈ పెద్దతోటలో ఎన్నో ఇతర రకాలతో బాటు, ముఖ్యంగా చెరుకురసం, బేనిషా, మల్గోబా, నీలం, తోతాపురి, అల్ఫాన్సోవంటి రకాలున్నాయి. ఇదిగాక సుధీర్ 20 హెక్టార్లలో సపోటా, 100 హెక్టార్లలో వరి, జొన్నలు, వేరుశనగ, పప్పులు, కాయగూరలు వేశాడు.

నేలను బాగా దున్నడం, నీరుపెట్టడం, రసాయనిక ఎరువులువేయడం:- ఈ మూ డింటివలన పండ్లతోటల నుండి అధిక లాభాలు పొందగలనని తెలుసుకున్నాడు సుధీర్.

అతనిదగ్గర కొన్నిట్రాక్టర్లూ, 25 జతల ఎడ్లూ వున్నాయి.

తోటలో అక్కడక్కడ బావులు తవ్వించి వాటికి పవర్‌పంపులు అమర్చాడు

ఎర్రవహాడ్ (నల్గొండజిల్లా) గ్రామంలోవున్న సుధీర్‌రెడ్డిగారి 260 హెక్టార్లతోట— శాశ్వతంగా నిర్మింపబడిన సిమెంటు కాలువలు.

ఈ యువరైతు. కావలసినచోటికి నీరం దించడానికి తోటంతటా సిమెంటుపూత పూసిన కాలువలున్నాయి. "సిమెంటు కాలువలకు మొదటిఖర్చు కాస్త ఎక్కువ గానే అవుతుంది. కాని కాలక్రమేణా అది లాభదాయకం అవుతుంది. సిమెంటు కాల్వలుంటే నీరు ఇంకిపోదు, వృధాకాదు, గట్లుతెగిపోవడంవంటి ఇబ్బందులుండవు. చిట్టచివరి అంగుళందాకా నీరు సాఫీగా పారుతుంది." అని వివరించాడు సుధీర్ రెడ్డి.

వర్షాలు ప్రారంభమవగానే తోటను నాలుగుసార్లు దున్నించి, జనుము, పిల్లి పెసర, మినుములు చెట్ల వరుసలమధ్య చల్లించి ఆగస్టు, సెప్టెంబరు నెలలలో ఆ మొక్కలను నరదున్నిస్తాడు రెడ్డి. ప్రతిచెట్టుకూ 1.5 కిలోల అమోనియం సల్ఫేటు, 1.5 కిలోల సూపర్‌ఫాస్ఫేటు, 3.5. కిలోల ఆముదపుపిండి వేస్తాడు.

హాపర్ పురుగులు, బూజు తెగులు మొదలయినవాటినుండి రక్షించడానికని చెట్లపై -మొగ్గలు వికసించేముందొక్క సారి, తర్వాత రెండుసార్లూ గంధకపు పొడిని డిడిటితో కలిపి చల్లుతాడు.

ఇంత శ్రమకూ చక్కటి ఫలితమే లభి స్తుంది సుధీర్ రెడ్డి తోట హెక్టారుకు 2500 రూపాయలను - అనగా మిగతా పండ్లతోటలరైతులకన్న మూడింతల ఆదా యాన్నిస్తుంది.

ఇక సుధీర్‌రెడ్డి తోటలోని మామిడి పండ్లనుగురించి చెప్పాలా? ఆ తోట, ఆ చెట్లు, ఆ పండ్లు-బహుమతి నిర్ణాయక సంఘవారిని సంతృప్తి పరచాయి. ఇక మామూలుగా చూచేవారివిషయం వేరుగా చెప్పనక్కర్లేదు.

ఇంతటికృషి, ఇంతటి ఫలసాయం, ఇంతటి ఘనత సాధించిన ఈ ఇరవైయా రేళ్ళ రైతునుచూస్తే "వయసుకు చిన్న, కాని ఘనతకు మిన్నయే సుమా!" అని పిస్తుంది. (ఎస్. బి. యు)

—

ఏంజమూరు గ్రామ పంచాయతివారి

టెండరు నోటీసు

★★★★★★

ఉదయగిరి తాలూకా, వింజమూరు గ్రామ పంచాయతీ యేరియాలో యీ క్రింద సుదహరించిన పనులకు సీలువేసిన టెండర్లు 27-6-68 తేది సాయంత్రము 4 గంటల వరకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిచేగాని, లేక వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని తీసుకొనబడును. అదేరోజు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు టెండరుదారుల సమక్షములో టెండర్లు తెరువబడును. దరావత్తు చెల్లించని టెండర్లు తీసుకొనబడవు.

మరియు సదరు పంచాయతీలో ఒక బిల్లుకలెక్టరు పోస్టుకు జీతము 55-1-60-2-70 మరియు మామూలు అలవెన్సులతో పని చేయుటకు 8-వ తరగతికి తక్కువకాని విద్యార్హతలు గలవారినుండి అర్జీలు పైన తెలిపిన తారీ ఖునకు తీసికొనబడును. ఇతర వివరములు ఆఫీసునుండిపొందవచ్చును.

పనిపేరు	ఎస్టిమేటు మొత్తము	దరావతు	పని పూర్తికావలసిన కాలము
(1) ఉదయగిరి-కావలి అర్వోదరోడ్డు నుండి బొమ్మరాజుచెర్వు గ్రామం వరకు మట్టిరోడ్డు	రు. 1750/-	రు. 87-50	2 నెలలు
(2) వడిమూరులో పీర్లచావడి వద్ద మంచినీటిబావిని కట్టుట	రు. 950/-	రు. 47-50	2 నెలలు

—యన్. సుబ్బయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - గ్రామపంచాయితీ - వింజమూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు

జిల్లాలో పోలీసు వ్యవస్థ— నేరాల స్వభావం

:మూలం:
వెలుగుచూడని
క్రైరెల్ గ్రంథం
:సేకరణ:
బం. గో. రె.
ఎల్. ఎస్. కృష్ణమూర్తి

1860 సంవత్సరం నాటిమాట. అప్పటి మద్రాసురాష్ట్ర ఇన్‌స్పెక్టరు జనరల్ గారు చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం క్రైరెల్ ను నెల్లూరు ఇన్‌స్పెక్టరు ఆఫ్ పోలీస్‌గా నియా మకంచేసి నెల్లూరు వెళ్ళమని ఆర్డరు వేశాడు. మూడురోజుల తర్వాత అంటే 1860 అక్టోబరు 3 తేదిన ఆ ఆర్డరునుచేత బట్టుకుని క్రైరెల్ మద్రాసునుండి నెల్లూరు బయలుదేరాడు, ఫోర ఎడ్లుల బండిమీద. అప్పటికింకా మద్రాసు- నెల్లూరు రైలు మార్గం యేర్పడలేదు. కార్లు, గీర్లు కూడా వచ్చినట్లులేదు. అందుకనే కాలోలు ఎద్దు బండే శరణ్యమైంది క్రైరెల్‌కు.

రోడ్డుపొడుగునా కలరావ్యాధి విపరీ తంగా సోకివుండినా, బండిలో చిన్నగా ఐదురోజుల తర్వాత, అంటే 1860 అక్టో బరు 8 తేదిన నెల్లూరు చేరుకున్నాడు. ఆరోజే నెల్లూరు రిజర్వు ఇన్‌స్పెక్టరుగా చార్జీతీసుకున్నాడు. అప్పటి నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు జేమ్సు విలియమ్ బాలెంటైన్ దొరగారు.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

RAMCO సిమెంటురేకులు
అతి శ్రేష్ఠమైనవి
*
— స్టాకిస్టులు —
యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు
సంతపేట—నెల్లూరు

కొన్ని సలహాలు

చెఱకు కార్చిపైరు

ఒకసారి చెఱకునునాటి పెంచి పైరు కోశాక, అదేపైరునుండి రెండవసారి అదా

— కొరవ 10 వ పేజీలో

ముక్తాపురంలో పోలీస్‌తో ఒకపార్టీవారి ఘర్షణ- కానిస్టేబిల్స్‌కు దెబ్బలు!

హంపీ అరణ్యంలో కుందేళ్ళు వేట ఋక్కలను తరిమాయట. అంత ప్రఖ్యాతవంతమైన ప్రదేశంకాబట్టి, విజయనగర సామ్రాజ్య కేంద్రస్థానమైనదట. అట్లా మనదేశంలో ఇప్పుడు పోలీసోళ్ళు ప్రజలను కొట్టడంపోయి, ప్రజలే పోలీసోళ్లను దంచుతున్నారు! ప్రొహిబిషన్ తెచ్చిన దినాల్లో ఇదొకటి. అవినీతిని, అవిధేయతను, చట్టధిక్కారాన్ని మద్యనిషేధం వంటి శాసనాలు బాగాప్రోత్సహించాయి. అవినీతికి పాల్పడకుండా, త్రాగుడును-దొంగసారాయిని అరికట్టడానికి పోయిన పోలీస్ వుద్యోగులు ఎంతోమంది ఎన్నో బొట్ల దౌర్జన్యాలకు గురియయ్యారు. అది క్రమంగా అన్నివర్గాలకు, అన్నిరంగాలకు ప్రాకింది. పోలీస్ అంటే భయంలేదు, బెట్టులేదు; గౌరవంలేదు, విశ్వాసంలేదు; అంత దుర్బలమైపోయింది, చులకనై పోయింది మన పోలీస్‌శాఖ. ఇది దేశాన్ని వేధించుకతింటున్న అరిష్టాలలో ఒకటి.

ఇటీవల కోవూరు తాలూకా ముక్తాపురంలో ఇటువంటి సంఘటనే ఒకటి జరిగింది. అది పార్టీల కొంప. శాంతిభద్రతల రక్షణకని అక్కడ ప్రత్యేకంగా పోలీస్ బలగం వుంచబడింది. పోలీస్ గ్రామంలో వుండగనే ఇరుపార్టీల మధ్య ఘర్షణలు జరిగాయి. ఇక్కడేగాదు, పార్టీలున్న గ్రామాలలో, పోలీస్‌వున్నా జరిగేవి జరిగిపోతూనే వుంటాయి. కాని రక్షణకొచ్చిన పోలీస్ మీదపడి కొట్టినసంగతులు అరుదు. ముక్తాపురంలో అరుదైన ఆ సంఘటనా జరిగింది.

పల్లెలు

ముక్తాపురంలో ఐక్కా రామచంద్రారెడ్డి, మెంకల రఘురామిరెడ్డి మధ్యవున్న ఏదో ఆస్తి వివాదం, పార్టీల రూపం పొందినట్లుంది. ఆస్తికి సంబంధించిన ఈవ్యాజ్యం నెల్లూరు సబ్‌కోర్టులో ఇంకా విచారణలోనే వుందట. 15-5-68 తేది ఐక్కా రామచంద్రారెడ్డి సంసారం కారులో వస్తుంటే, రఘురామిరెడ్డి పార్టీవారు పూరిగెడ్డిల్లో ఈటెలు, బరిశెలతో కాచుకొని వుండటం; ఆ సంగతితెలిసి అర్ధరాత్రిపూట పోలీస్‌పోయి 20 మందిని అరెస్టుచేయడం అప్పటినుండి పూల్సే పోలీస్ బందోబస్తు ఏర్పాటుకావడం జరిగింది. ఆ కేసుకూడా యింకా జరుగుతున్నట్లే. ఇదిట్లావుంటే, 8 తేది మధ్యాహ్నం ఐక్కా రామచంద్రారెడ్డి పార్టీకిచెందిన దండు సుబ్బరాయుడు అనుసతను దువ్వూరు మిల్లుకి పోయి వస్తుంటే, రఘురామిరెడ్డి పార్టీవారు కొట్టుటకు ప్రయత్నించడం, పోలీస్ పార్టీవారిని నిరోధించడం, ఆ పార్టీవారు పోలీస్‌మీద తిరుగుబాటుచేసి, ఎం. రామమూర్తి, సుబ్బారావుల మీద చేయిచేసుకోవడం,

—కొరవ 8 వ పేజీలో

జువ్వలదిన్నెవొడ్డున 45 అడుగుల తిమింగలం!

కోవూరుతాలూకా జువ్వలదిన్నెలో చేరిన బంగారుపాడు సముద్రపువొడ్డుకు 45 అడుగులపొడవు, 8 అడుగులఎత్తు గల మృత తిమింగలం కొట్టుకొనివచ్చిందట. ఈ కళేబరం ముక్కలుముక్కలుగాతెగి పడి వుందట! సముద్రంలో ఏ స్టీమరువాళ్లో కాల్చివుంటారేమో! జనం విరగబడిచూస్తున్నారు. ఏదైనా కాలేజిమ్యూజియంలో భద్రపర్చకూడదా?

కబురగాలు

లోకలిస్ట్

★ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పాండిత్య వైశాల్యం
★★ పద్యాలమీద దుడ్డుకర్ర తీసుకున్న డి. ఇ. ఓ.

మద్రాసు మల్లికేశ్వరగుడి నందు వొక వ్యడు ఆంధ్ర వాఙ్మయరంగంలో ఎంత ప్రసిద్ధి కెక్కినదో మొన్న తెల్సుకో గలిగాడు 'లోకలిస్టు'. ఒక నెల్లూరు మహా పండితునికి ఆ వీధిలోని వొక ఇల్లు బహుకాలం నివాస గృహంగా వుంటూవచ్చింది. ఆయనే మహామహోపాధ్యాయ వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారు.

దాదాపు యాభైసెల్సుకితం గురజాడ అప్పారావుగారు వొకలేఖలో-ఈ ఎండల్లో నేను యీతూరి మీయింటికి రాలేను- అనే దానికి బదులుగా....మల్లికేశ్వరస్వామివీధికి ప్రయాణం చేయలేను - అన్నారు వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారికి వ్రాసినలేఖలో. అంతటి మహాపండితుడు నివసించబట్టే ఆవీధికి ఎంతటి పేరువచ్చిందా అని ఆశ్చర్యపోయాను.

మొన్నీమధ్య నేరిగ్గా మిడిసిలాసే ఎండల్లో మేము - అంటే నేను (లోకలిస్టును), కె. వి. రమణా రెడ్డిగారు, 'మెయిల్' పత్రిక సబ్-ఎడిటర్‌గా వుంటున్న బాలాంత్రపు నళినీకాంతారావుగారూ కల్సి నానాతంటాలుపడి ఆ ఇంటికి వెళ్లాము. అంతేమరి, ఈ తరంవారికి వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారంతటివారిని చేరుకోడానికి ఇన్ని తంటాలుపడాలి కాబోలు.

అసలు వేదం వెంకట్రాయశాస్త్రిగారు దివికేగినా, అదేపేరు కలిగిన ఆయన మనుమడు యువ్వుడు ఆ యింటిలోనే వుంటున్నాడు. ఆ గృహంవంటి యింటిలో ఎంతటి పాండిత్యవైభవం దాగివున్నదా అని విస్తుపోయాం.

వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారు బ్రతికినంతకాలం పఠనమందిరంగా వుపయోగించిన గదిలోకి మమ్మల్ని సాదరంగా తీసుకవెళ్లాడు. సొరుగులోనుండి ఒక్కొక్కట్టేతీసి చూపాడు. వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారు చదివిన పుస్తకాలు; ఆ పుస్తకాల్లో ఆయన తీసుకున్న 'మార్జినల్ నోట్సు'; ప్రతిపుస్తకంలో దాదాపు ప్రతిలైన్లో ఎక్కడో వొకచోట 'అండర్‌లైను' చేసి ఏదేదోవివరణవ్రాసుకున్నారు వెంకటరాయశాస్త్రిగారు. ఈ మార్జినల్ నోట్సు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

అక్షరూపాయలతో కుష్ఠురోగుల ఆస్పత్రి నిర్మించి యిచ్చిన శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి

స్వంత నివాస భవనాన్ని పిల్లల ఆస్పత్రికి దానంచేసిన శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి

రెండు నూతన వైద్యసంస్థలు- లెప్రసోరియం-పీడియాట్రిక్స్

నెల్లూరు నెరదాతలకు కేంద్ర ఆరోగ్యమంత్రి చంద్రశేఖర్ నివాళి

"దానం" గూర్చి చెప్తూ అరబ్ కవి ఖలీల్ జిబ్రాన్ వొక మాటంటాడు:-

"It is well to give when asked, but it is better to give unasked, through understanding" అడిగినప్పుడు దానం చెయ్యడం మంచిదే, కాని అడక్కుండానే అర్థం చేసుకుని దానంచెయ్యడంయింకామంచిది- అని తెలుగులో పైసూక్తికి అర్థం చెప్పుకోవచ్చు.

కుష్ఠువ్యాధి నిర్మూలనకేంద్రం నెల్లూర్లో పెట్టించండని తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారిని ఎవరూ అడిగినట్టులేదు. కాని అడక్కుండానే; సమాజంలో భయంకరంగా పెరిగిపోతున్న కుష్ఠువ్యాధిగ్రస్తుల సంఖ్యను నిరోధించే అవసరాన్ని తనే అర్థంచేసుకుని, లక్షరూపాయల విరాళం ప్రకటించి, తన భార్య తిక్కవరపు సుదర్శనమ్మగారిపేర వొక కుష్ఠురోగ నిరోధక కేంద్రాన్ని కట్టించి యివ్వగలనని అన్నారు.

అట్లనే పీడియాట్రిక్స్ అనువత్రి (పసి

—కొరవ 11 వ పేజీలో

సబ్ ఏజంట్లు కావలెను

ది ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

(ట్రాంబే యూనిట్)

వారి రసాయనిక ఎరువులు అమ్ముటకు నెల్లూరుజిల్లాలో అన్నిచోట్ల సబ్ ఏజంట్లు కావలయును

—: వివరములకు :—

ఓరియంటల్ ఫర్టిలైజర్ కంపెని,

(ఏజంట్లు: ది ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ట్రాంబే యూనిట్.)

C/o యడ్లపల్లి గోవిందుశెట్టి,

స్టోన్‌హవుసుపేట - నెల్లూరు-2.

** కోతమిషన్ బ్లేడు **

(SAMSAW BRAND)

అతితక్కువ ధరకు లభించును.

— డీలర్లు —

సాధు నారాయణరావు & కో.,

సంతపేట - నెల్లూరు. ఫోన్ : 417.

రైసుమిల్లు సామానులు - పిండిమిల్లు సామానులు.

బాల్‌బేరింగులు - బెల్టుల విక్రేతలు.

ఉత్తమ విద్యాబోధనకు

విజయ

ప్యూపిల్సు ట్యుటోరియల్ కాలేజి

(వి. ఆర్. కాలేజి సమీపమున)

384, జవహర్‌లాల్‌రోడ్డు - నెల్లూరు.

S. S. L. C., Matric, P. U. C., VII Form.

ప్రిన్సిపాల్‌గారు 30 సం. C.A.M. High School Headmaster గాను, English text, Grammer ప్రముఖ అధ్యాపకులుగాను, S. S. L. C. Board Member గాను, S. S. L. C., Matric Chief Examiner గాను పనిచేసిన అనుభవజ్ఞులు.

90% విజయాన్ని సాధించిన మా విజయా కాలేజి

మీ విజయానికే నిలయం

అనుభవజ్ఞులయిన ఉపాధ్యాయవర్గముచే విద్యనొసంగబడును

శ్రీమతి జె. విజయేశ్వరి — Head of Girls Section

శ్రీ కె. రాజరత్నం B.A.L.T. — PRINCIPAL.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు
విమర్శకుడు

ఆనం సంజీవరెడ్డి మంత్రిత్వం

ఆర్. డి. ఆర్. మంత్రిత్వమన్నారు; దానిసంగతేమీ చెప్పకుండా, కొత్తగా సంజీవరెడ్డి మంత్రిత్వమంటున్నారేమిటి అని మీరడగబోతారని నాకు తెలుసు. అయినా అదట్లా వుండనివ్వండి. త్వరలోనే దాన్ని వినిపించగలమనుకొంటున్నాం.

ఆనం సంజీవరెడ్డి మంత్రి అవుతారా? నెల్లూరులో గతకొన్నిరోజులుగా ఈ పుకారొకటి వినిపిస్తున్నది. వదంతివస్తే విచారించక తప్పదు; అందువల్ల విచారిందాము. ఇది ముఖ్యమంత్రి నుండి వచ్చింది మాత్రం కాదు; బ్రహ్మంగారి మనసులో ఏముందో బ్రహ్మదేవుడికికూడా అంతుదొరకదు! అందువల్ల బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి సంబంధం లేకుండా, బయట పొక్కుతున్న వదంతులుగా దీనిని స్వీకరించవలసివుంటుంది.

సంజీవరెడ్డి మంత్రికావాలని స్థానికంగా వారి అభిమానులలో అభిలాష వుంది. అట్లనే సంజీవరెడ్డిని మంత్రిని చేయాలనే పూనిక, ప్రయత్నం వున్నత స్థానాలలోవున్న కొందరిలో వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వీరు ముఖ్యమంత్రివద్ద చొరవవున్నవారు కాబట్టి, సమయసందర్భాలనుబట్టి తమ పలుకుబడిని వుపయోగించి, సంజీవరెడ్డికి మంత్రిత్వాన్ని సంపాదించి పెట్టుటకు ప్రయత్నించవచ్చునంటారు. ఇంతవరకుమాత్రం విశ్వసనీయమైనదే. అక్టోబరు 2 తేది ఒంగోలుజిల్లా ఏర్పడటం ఖాయమైః చెంచురామానాయుడుగారు కొత్తజిల్లా భాగానికి పోయినప్పుడు; నెల్లూరుజిల్లా హక్కుగా సంజీవరెడ్డి మంత్రిత్వాన్ని వీరు అడగవచ్చునని కూడా అంటారు.

నెల్లూరులో అనేకానేక వదంతులు వ్యాపిస్తూవుంటాయి; చిత్ర విచిత్రమైన వ్యాఖ్యానాలు జరుగుతూవుంటాయి; మనం వింటూవుంటాం!

కుమార రాజాగారికి కౌన్సిల్ అభ్యర్థిత్వం

వెంకటగిరి కుమార రాజాగారు శాసన మండలి సభ్యత్వానికి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా నియమింపబడినారు. వారు ఎం. ఎల్. సి. అయిపోయినట్లే భావించవచ్చు.

ఇది జనరల్ ఎన్నికలనాటి వాగ్దానమట. ఆనాడు వాగ్దానం జరుగవలసిన అవసరం ఏమిటో మనకు తెలియదు. రాజకీయాలలో, ప్రజాసేవా రంగంలో కుమార రాజాగారి ఆధిక్యత ఏమిటోకూడా మనం ఎరుగము. ఒక్క విషయం మాత్రం చెప్పక తప్పదు: కుమార రాజాగారు ఒడిదుడుకులు లేని వ్యక్తి. ఒకేమాట, ఒకేబాటగా నడిచేవారు. అభిమానం, పట్టుదలగలవారు. 'ప్యాలెస్' వాతావరణంనుండి మరికొంత బయటపడగలిగితే, నాయకత్వానికి కొరతగావున్న నేటి రాజకీయాలలో వుండదగిన యువకుడని మా అభిప్రాయం. కౌన్సిల్ సభ్యుడవుతున్న శ్రీ కుమార రాజా గారికి మా అభినందనలు.

మంత్రులు

మునిసిపాలిటీలమంత్రి శ్రీ చెంచు రామానాయుడుగారు 22 తేది నెల్లూరు వస్తున్నారట. కార్మిక, జనసంబంధశాఖామాత్యులు శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ 23 తేది వుదయం వస్తున్నారు.

వీరిరువురు 23 తేది సాయంత్రం 6-30 గంటలకు పురమందిరంలో శ్రీ బి. సి. కొండయ్య అధ్యక్షతన జరిగే జాతీయ కార్మికమహాసభలో పాల్గొంటారు. ఈ మహాసభలో ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం; జిల్లా పార్లమెంటు - శాసనసభ - శాసన మండలి సభ్యులు (అందరూ ఒకవర్గంవారుగానే కనబడతారు) పాల్గొంటారు.

చెంచురామానాయుడుగారు 22 తేది రాత్రి బిట్రగుంట వీధి విద్యుద్దీపాలను వెలిగిస్తారు.

డాక్టర్ ఉండేల రాక

కవి- ఇంజనీరు శ్రీ ఉండేల మాలకొండారెడ్డి స్ట్రక్చరల్ ఇంజనీరింగులో డాక్టరేట్ పొంది ఇంగ్లండునుండి స్వస్థానం చేరారు. ఇంగ్లండులో వుండగా స్వదేశానికి దూరమయ్యామనే కొరతకంటే; మాతృభూమిని గూర్చి అక్కడివారిలోగల నీరసాభిప్రాయం; జరుగుతున్న నీచప్రచారం —మాలకొండారెడ్డి గారిలో అసహనాన్ని, ఆరాటాన్ని కల్గించినట్లుంది. ఇండియాకు తిరిగిరావడం వారికి ఎంతో హాయిని గొల్పినట్లుంది. ప్రొగ్రసివ్ యూనియన్ మిత్రులు కొందరు గతశుక్రవారంనాడు వారి అభినందన సూచకంగా చిన్న టీపార్టీ యిచ్చి వారి ప్రబోధ భావాలను విన్నారు, వచనంలోనే- కవిత్వంలో కాదు.

మాలకొండారెడ్డిగారు తిరుగా వరంగల్ కళాశాలలో చేరారు. ఉన్నతవిద్యార్హతతో, తిరిగి స్వస్థానంచేరిన శ్రీ మాలకొండారెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాం.

వీరారెడ్డి సత్రం— మరో పదివేలదాత

వాకాటివీరారెడ్డి సత్రంలో నిర్మాణమవుతున్న క్రొత్తబ్లాకులో ఒకగదికి వాగ్దానాలు గీగ్దానాలు ఏమీలేకుండా, ఒకేసారి పదివేల రూపాయలు చెల్లించివేసి శ్రీ వై. బి. రెడ్డి దాత అయ్యారు. ధైర్యంచేసి దిగినందుకు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారికృషి విజయవంత మవుతుండడం సంతోషించదగిన విషయం.

ఆర్జన దశనుండి దాతృత్వ మార్గానికి వస్తున్న శ్రీ వై. బి. రెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాము. సారస్వత పక్షపాతి గాబట్టి శ్రీ వై. బి. రెడ్డి ఆ పదివేల రూపాయల గదిమీద సంవత్సరసంవత్సరం వచ్చే 500 రూపాయల రాబడిని విశేషా ప్రోగ్రసివ్ యూనియన్‌కు యిమ్మని కోరారటకూడా. ఇది శ్లాఘనీయమేగదా.

సంతాపం

మద్రాసులో పేరుపొందిన ఆడిటర్‌గా వుండిన నెల్లూరీయుడు శ్రీ బి. మహాదేవన్ హృద్రోగంతో హఠాత్తుగా మరణించారు. రామానాయుడుగారు సజీవులుగా వుండగా ఒకరోజు మద్రాసునుండి పోస్టులో ఆశ్చర్యకరంగా రూ 500 లకు చెక్కు వచ్చింది. దానిలో మహాదేవన్‌గారి సంతకం వున్నది. అప్పటివరకు ఆయనెవరో తెలియదు. జమీన్‌రైతు పాఠకుడుగా, అజ్ఞాత అభిమానిగా, అయాచితంగా అంత సహాయం చేశారు. ఒక శ్రేయోభిలాషిని ఒక గొప్పమైన అభిమానిని 'జమీన్‌రైతు' కోల్పోయింది. వారి కుటుంబీకులకు మా గాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము.

జిల్లా లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారి తండ్రి శ్రీ కోదండరామరెడ్డి క్యాన్సర్ వ్యాధితో కాబోలు 19 తేది మద్రాసు జనరల్ హాస్పిటల్‌లో మరణించారు. పూర్తి కాలాన్ని నెల్లూరులో రాజకీయాలకు వినియోగించే హరిశ్చంద్రారెడ్డికి, ఇక సంసార బాధ్యతలుకూడా నెత్తినబడతాయి.

గొప్ప లేబరు రిజిష్టర్ల ప్రచురణ
సర్వజయ పబ్లిషర్సు,
పత్తేఖాన్‌పేట ఆర్. టి. ఓ. ఆఫీసువద్ద నెల్లూరు-3.
ఫేక్టరీల మరియు ఇతర చట్టముల రిజిష్టర్లు, నోటీసులు, ఫారములు. సర్వజయ ప్రచురణకర్తలచే వెలువరింపబడినవి — తరిఫీదు మరియు అనుభవము పొందినవారిచే సరిచూడబడి, చవుకగా, ఇంపుగా నుండునట్లు ప్రచురింపబడినది — రిజిష్టర్లు సెట్లుగాను - విడిగాను అమ్మబడును. పోస్టులు వి. పి. పి. ద్వారా పొందగోరువారు రూ. 5/- లు ముందుగా పంపవలెను.
నెల్లూరు కావలిధి "సుధర్మస్టోర్సు" (గడ్డ అంగడి) నందుకూడా అమ్మబడును - ఇతర వివరములకు పై అడ్రసునకు వ్రాయవలయును.

శుచికి రుచికి
నమ్మకమైన మాంసాహార భోజనం
15 సంవత్సరములుగా మీ ఆదరాభిమానములు పొందుచూ మాంసాహారములో నమ్మకమని నెల్లూరులో పేరుతెచ్చిన
హోటల్ అంబికా
ఇచ్చట పొట్టేళ్ళు - కోళ్ళు - చేపలు - రొయ్యలు - గుడ్లు మొదలగు అయిటములతో పలురకములైన పదార్థములున్ను - యిందుకు తోడ్పాటుగా మంచి రుచికరమైన శాకాహార పదార్థములన్నూ నిపుణతగల వంటవారిచే యింటివంటగా తయారుచేయబడును.
ఏ రకములైన పదార్థములుగాని పార్సిలుద్వారా యిండ్లకు సప్లయి చేయబడును.
1 అయిటముతో పరిమిత భోజనం రూ. 0—90 పై.
2 అయిటములతో పూర్తి భోజనం రూ. 1—50 పై.
స్పెషల్ భోజనం రూ. 1—70 పై.
నెలసరి భోజనం:—
1 అయిటముతో పరిమిత భోజనం 60 టిక్కెట్లు రూ. 48/- లు.
1 అయిటముతో పూర్తిభోజనం 60 టిక్కెట్లు రూ. 60/- లు.
ఆత్మకూరు సుబ్బరామయ్య,
ప్రొప్రయిటరు - (పొగతోట సమీపం) — నెల్లూరు.

స్త్రీలకుమాత్రమే ప్రత్యేకంగా ప్రారంభమవుతున్న
పద్మా ట్యుటోరియల్ కాలేజి
(డాక్టరు ప్రభాకరరావుగారింటి యెదురుగా)
శంకరాగ్రహారం — నెల్లూరు
మెట్రిక్, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. సెవన్తుఫారం. పి. యు. సి., అర్హుడిగ్రీ పరీక్షలకు వుత్తమ శిక్షణ యివ్వబడును.
:నిర్వాహకురాలు:
ఎస్. పద్మావతి బి. ఏ. ఆనర్సు బి. ఎల్.

In the Court of the Additional Subordinate Judge CHITTOR.
O. S No. 132 of 1967
K. Chiranjeevulu Naidu by Power of attoney agent V. Chengama Naidu —Plaintiff.
K. Munuswami Naidu and others —Defendants.
Notice to defendants 6, 16, 18 to 21
To, D-6) Vadlapudi Venkatramaiah Chetty son of Chinni-Krishniah Chetty, Vadamalpet, Puttur Taluk.
D-16) Karam Munisundara Pillai son of Ramakrishna-Pillai, Mulagamudi, Athur (P.O),Chandragi Tq.
D-18) D. Erra Reddy; D-19) D. Venkataswami Reddi, (Sons of Rami Reddi,Mulagamudi, Athur (P.O) Chandragiri Taluk.
D-20) D Nalla Reddi; D-21) D. Venkiah Reddi, (Residing at Mulagamudi, Athur (P. O), Chandragiri Taluk.
Plese take notice, that the above named plaintiff has filed the above souit for partition, accounting, damages etc. against you and the other defendants. The matter stands posted to 29-6-1968 for your notice. You are required to appear before the above Court in person or by a pleader failing which the matter will be decided in your absence.
—R. B. RAMAKRISHNA RAJU,
Counsel for Plaintiff.

SACRED HEART ENGLISH SCHOOL
2/66 Chettygunta Road, NELLORE-2
(Estd: 1966)
An Anglo-Indian School for Boys and Girls
K. G. and Primary English at its best.
Individual attention Guaranteed
Boarding Facilities Available
Admissions Open.

గవర్నమెంటు సోషల్ వెల్ ఫేర్ షెడ్యూల్డు బాలుర హాస్టలు, పాకల, కందుకూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.
ప్రవేశమునకు త్వరపడుడు
పై హాస్టలునందు 4-వ తరగతినుండి 11-వ తరగతివరకు చదువు షెడ్యూల్డు కులము- తెగలకు చెందిన విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. చేరదలచిన విద్యార్థులు యీ నెలాఖరులోగా హాస్టలు వార్డెను స్వయంగా కలుసుకొనవలెను.
ఆళ్ళరామలింగారెడ్డి, సెక్రటరీ.
హాస్టలు - హైస్కూలు కమిటీ - పాకల.

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జిగారి కోర్టులో
E. A. No. 812 of 1967.
యర్రా జయమ్మ —పిటీషనరు.
E. A. No. 813 of 1967.
(1) యెల్లంకి సుబ్బయ్య (2) యెల్లంకి సుబ్బానాయుడు — పిటీషనర్లు.
E. A No, 814 of 1967.
పాటిబండ్ల మాలకొండయ్య-పిటీషనరు
E. A. No. 815 of 1967.
కొప్పనాథం నరసింహయ్య -పిటీషనరు.
రెస్పాండెంట్లు :-
(1) కామిశెట్టి పెద్దన్న - (డిక్రీహోల్డరు)
(2) పిడుగు శింహాద్రి వుఫ్ గుండయ్య
(3) పిడుగు నరసింహం, 2, 3 రెస్పాండెంట్ల తండ్రి లక్ష్మీనర్సయ్య. సాకిన్, లింగసముద్రం మజారా - జంగంరెడ్డి పాళెం - కందుకూరు తాలూకా.
—(జెడ్జిమెంటు డెట్టర్సు)
(4) పిడుగు రామానుజయ్య
(5) పిడుగు వెంకటేశ్వర్లు
(Respondents in E. A. No. 812, 813, 814, 815/1967.)
in E P. No. 179 of 1967 in Scs No. 36 of 1967.
పిటీషనర్లు పైనెంబర్లలో క్లెయింపిటీషన్‌లు దాఖలుచేసియున్నారు. సదరు పిటీషన్‌లలో పైన కనుపరచిన 2, 3 రెస్పాండెంట్లు నోటీసు వాయిదాయగు 28-6-1968 తేది పగలు 10 గంటలకు ఈ కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలను తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల సదరుపిటీషన్‌లు ఎక్సుపార్టీగా తీర్మానించబడును.
—యస్. పి. ఆర్. విఠలురావు - పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. ఫలితాలు

ఈ సంవత్సరం ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. ఫలితాలు దిగువ యిస్తున్నాము. ఇంకా కొన్ని స్కూళ్ళవి తెలియవలసివుంది. ఎంత ప్రాధేయపడ్డా హెడ్మాస్టర్లు త్వరగా కదలలేరు. ఏమిచేస్తాం! ఇప్పటికైనా పంపమని ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి. ఆయా స్కూళ్ళలో అత్యధికమార్కులు పొందిన విద్యార్థుల పేర్లు, మార్కులు కూడా ఇంతవరకు వ్రాయలేదు. తెల్పవలసిందిగా మనవి.

స్కూలు	పరీక్షకు కూర్చున్న వారు	ఉత్తీర్ణులైన వారు	శాతం
నార్తురాజుపాళెం (ఓరియంటల్)	10	10	100
పాతకమూరు	14	14	100
నర్రవాడ	18	17	94.4
కొండాపి	17	16	94
పలుకూరు	14	13	93
సంగం	24	21	87 5
కలువాయి	38	33	87
నందలపూరు	27	23	85
మారెళ్ళ	26	21	81
తాళ్ళూరు	21	17	81
దాకలకొండ	39	31	80
కోట	69	54	78 3
కరేడు	17	13	77
జనగుపల్లి	37	28	76
పాకల	29	22	76
గరల్స్ ట్రెయినింగ్ (నెల్లూరు)	43	33	76
అనంతసాగరం	46	33	72
కరిచేడు	36	26	72
చింతలపాళెం (గట్టుపల్లి)	17	12	71
ముప్పవరం	40	28	70
ఊటుకూరు	20	14	70
పెదపుత్తేడు	30	21	70
అల్లూరు గరల్స్	31	21	70
లింగసముద్రం	26	18	69
అంబవరం	26	18	69
సింగరాయకొండ	60	41	68
వింజమూరు	30	20	67
నరసాపురం	24	16	67
వరిగొండ (ఓరియంటల్)	14	9	64
వెంకటగిరి గరల్స్	40	25	63
గురవాజిపేట	16	10	63
ఈదూరు	26	16	62
బయంవు	10	6	60
ఉప్పలపాడు	30	18	60
కొడవలూరు	70	41	59
వెంకనపాళెం	24	14	58
అనుమసముద్రంపేట	38	22	58
ముత్తుకూరు	58	33	57
రేపూరు	23	13	57
చంద్రశేఖరపురం	21	12	57
బిల్లారు	27	15	56
ఆత్మకూరు గరల్స్	26	14	54
వి.బి.ఎం. (నెల్లూరు)	89	45	51
సి.ఎ.ఎం. (నెల్లూరు)	162	81	50
మనుబోలు	39	18	48
కోవూరు గరల్స్	32	14	44
ఆర్. వి. ఎం. వెంకటగిరి	135	58	43
బుచ్చి గరల్స్	29	12	41
గుడిగుంటపాళెం	49	19	39
వెలిగండ్ల	18	7	39
రంగనాయకులపేట	55	20	37
గరల్స్-నవాబుపేట	75	22	29
దగదర్తి	14	4	28.5
మినగల్లు	18	5	28
నర్సాయపాళెం	21	5	25
బండావీధి-నెల్లూరు	72	17	23
ఇందుకూరుపేట	72	14	19

(పదిమంది ఫలితాలు రావలసివుండట)

7 వ ఫారం

కందుకూరు	106	84	80
కావలి జి. వ.	126	99	79
మహమ్మదాపురం	61	46	75
కావలి విశ్వోదయ గరల్స్	14	10	71
కోవూరు	68	44	65
మాల్యూరుపేట	56	30	54
సెంట్ పీటర్స్ (నెల్లూరు)	78	33	42

JAWA

Do you wish to go in for a fascinating and fast conveyance?

If so, you need not book your order to wait for disgusting long period

People of ANANTAPUR, CHITTOOR, CUDDAPAH, KURNOOL, and NELLORE districts may just pay and take delivery.

Here is your Fond Jawa 250 cc Motor Cycle– A dazzling thing on Road!

Attractive, Comfortable and Economical.

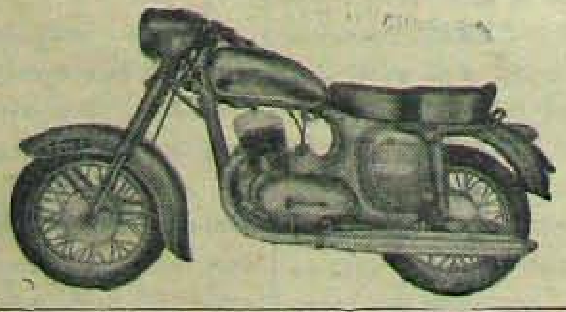

Murali Auto Agencies, Dhargamitta, NELLORE-3. Phone: 415.

are at your service.

ఘోరం! దారుణం!!

రాక్షస రతి

శ్రీశ్రీ గారి "కవితా ఓ కవితా" అనే గేయంలో-

"కరువు దహించుకుపోయే
పరువుకత్తె రాక్షసరతిలో
అర్ధ మిలిత నేత్రాల
భయంకరబాధల బాటలనల్లవి"

అనే చరణం వుంది. ఈ చరణానికి, జ్ఞప్తికి తెచ్చే దృశ్యాలు గూడూర్లో బహుశా ప్రతి రాత్రి కనపడుతుంటాయి. గూడూరు నైట్ లైఫ్ (డే లైఫ్ కూడా) వాకపృతి పారిస్ నగరపు నైట్ లైఫ్‌తో పోల్చతగిందేమో ననిపిస్తుంటుంది. మైకాడబ్బు మైకం అట్లాంటిదేమోమరి! మద్యం మందిరిల్ళ ప్రాయంగా ప్రవహిస్తుంటుంది- పి.యు.సి. పిలకాయలు కూడా దీనితోనే దాహోపశమనం చేసుకొంటుంటారు. ఇకనరే దానికి అనుబంధమైన వ్యసనాలు సంగతి చెప్పనక్కర్లేదు.

మొన్న 7 తేదిరాత్రి 11 గంటలప్పటి గూడూరు దృశ్యం చూడండి: ఒకాయన ఎవరో టౌన్‌పోలీసుకు ఫోన్లో పూదిన మరుక్షణమే టౌన్ సబిన్స్పెక్టరు శ్రీ ఎజా. శ్రీరాం బృందం వాక ఇంటికి పరుగులు తీయగా అక్కడ వాళ వంతొమ్మిదేళ్ళ వివాహితురాలైన అమ్మాయి గుడ్డలు విప్పి వేయబడి నగ్నంగాపడివుంది. ప్రక్కనే మరిద్దరు దిగంబర యువకులు; నగం నగం దిగంబరంగావున్న మరి నల్గురు యువకులు ఆ ఇంట్లోనే వున్నారు.

పోలీసును చూడంగానే ఆ నగంనగం దిగంబరులు నలుగురు గోడదూకి పారిపోయారు. ఆ మిగతా యిద్దరు దిగంబరుల వస్త్రు వాదలేదుగా బోలు పోలీసుకు దొరికిపోయారు. ఆ నగ్న యువతికి గుడ్డలు గిద్దచుట్టి అందరీ, ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి డాక్టర్ల పరీక్షార్థం పోలీసు తీసుకొచ్చారు. అంతలోకే యీవార్త టౌనంతా పాక్కినట్టున్నది. జనం హాస్పిటల్ చుట్టూ కిటకిటలాడిపోయారు.

అసలు కథ యిది:- పైనచెప్పిన నూమూగుమిసాల దిగంబర యువకులు (అంతా మైకా సంవత్సరాల బిడ్డలేనట) దుస్తులు గిసులు తొడుక్కొని 'క్రీమ్'గా తయారై, మస్తుగా మద్యం పుచ్చుకొని దిగువ వీరారెడ్డిపల్లెలోని ఆ వడుమిపిల్ల యింటికివెళ్ళి రతిక్రీడకు రమ్మని పిల్చారట. ఆ అమ్మాయి, తల్లి, యితర పెద్దలు అంగీకరించలేదట. వీళ్ళు ఆ అమ్మాయిని బలవంతంగా బయటకులాగి టాక్సీలో ఎక్కించుకొని నరసింగరావుపేటలోని వాళ కొంపకు తీసుకొనివచ్చి, గుడ్డలు వలిచి, నగ్నముచేసి, బలవంతంగా వాళకు మార్చి వాళకు రాక్షసరతి నల్పారట.

ఈ వార్తపై సి. ఐ. శ్రీ ఎం. వెంకటరమణయ్య, డి. ఎస్. పి. శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు, యస్ పి. శ్రీ కె. విజయరామారావుగారలు నేరస్థలాన్ని పరిశీలించారట.

ఐ. పి. సి.-147, 448, 376 సెక్షన్ల క్రింద కేసు రిజిష్టరుచేసి దర్యాప్తు సాగుతున్నది. అరెస్టుకాబడ్డ ఆ ఇద్దరు కాముకులు రిమాండుకు పంపబడ్డారు. ఒకాయన మాత్రం బెయిల్‌మీద విడుదలైనట్లున్నారు. పారిపోయిన మిగతానలుగురు పరారీలోనే వున్నారట. ఇదీ సంగతి.

పోలీసు దృష్టికొచ్చింది యీ వార్తకేసైతే; ఆ వారంలోనే మరిరెండు కేసులు కూడా జరిగినట్లు జనం అనుకొంటున్నారు. గూడూర్లో యిది నవాణమేనా?

—మా ప్ర. వి.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

ముఠా వచ్చివున్నట్లు, గ్రామస్తులు జాగ్రత్తగా వుండమని దండోరా కూడా

చేయిందారు. ఆ రాత్రి సంవత్సరాల కొందరు జి. వి. తో వెళ్ళి ఆ దొంగలముఠాతో విందారగించినట్లు వొకవార్త పొక్కింది.

ఇంతలో ముంగమూరుపై పోలీసునిఘా హెచ్చింది. అంత వీరు బోగోల్లు గ్రామానికి సమీపంలోవున్న కాట్రాయపాడుకు వెళ్ళి చేసినదొమ్మీగూర్చి అందరికీ తెల్పిందే. ఇది మొదలు, పోలీసు నేరస్తుల్ని గాలిస్తున్నారు. పోలీసువ్యాను ముంగమూరు చుట్టూ అనేకసార్లు తిరుగుతున్నది. ఆ నదరు 'జి. వి', దొంగసొత్తుకొనే పెద్దమనుషులు గ్రామంలోనే వున్నారు. కాని వారెవ్వరినీ పట్టుకొన్నట్లు కన్పించదు. దొంగసొత్తుకొన్న వాక అతిరథుని ఆ మధ్య ఆత్మకూరు సి. ఐ. పట్టుకున్నారు. కాని నేరం ఋజువుకాలేదని బయటపడ్డట్టున్నాడు.

ఏమైనా మావూర్లో యిట్లాంటి వారికి రక్షణయిచ్చి తమ పబ్బంగడుపుకుంటున్న వాహినీవారి పెద్దమనుషులు దండిగానే వున్నారు. మొత్తం ఈ గ్యాంగుమీద పోలీసు యికనైనా తగినచర్య తీసుకోకపోతే రుజుమార్గవర్తనులకు రక్షణ అనేదేవుండదు.

ముంగమూరు. —ఒక గ్రామస్తుడు.

స్థలం అమ్మబడును

నెల్లూరు వెంకటేశ్వరపురంలో అర్కోటు, యం మల్లికార్జునరావుగారి యింటికి ఎదురుగావుండే స్థలం సుమారు 110 అంకణములు - స్థలమునకు తూర్పు - ఉత్తరం రోడ్డున్నూ నలువైపుల ప్రహరీగోడలు కలవు.

పి. సుందరరామరెడ్డి,
W. 15, D. 115-22-F.
జేమ్సుగార్డన్ — నెల్లూరు.

గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయము
కలిగిరి. కావలితాలూకా.

టెండరు నోటీసు

ఇందుమూలమున తెలియజేయునది ఏమనగా యీ క్రింద వివరింపబడిన పనికి టెండర్లు కోరబడుచున్నవి. తే 10-7-68 దిలోగా టెండర్లు యీ క్రింది అడ్రసుకు చేరవలెను.

పని పేరు	యస్టిమేటు మొత్తం రూ.	ధరావత్తు రూ.
కలిగిరిలో సంత యతికవనము కర్మిందుట.	5000/-	250/-

—డి. మాలకొండారెడ్డి,
సర్పంచ్ కలిగిరి పంచాయతీ.

PANCHAYAT SAMITHI OFFICE,
BUCHIREDDIPALEM.

TENDER NOTICE

Sealed tenders are invited from the Social Welfare Contractors of Nellore District for the supply of Midday Meals to the pupils of the Social Welfare Schools at Beeramgunta, Gogulapalli, Singapeta. Damaramadugu and Siddipuram colony of Buchireddipalem Panchayat Samithi. The tenders should reach the undersigned not later than 29—6—1968.

The detailed information regarding the nature of quality and quantity of articles required and the period of supply etc. are furnished below:

Intending tenderers should pay an earnest money deposit of Rs. 50/- into Buchireddipalem Sub-Treasury to the Head of account "Buchireddipalem Panchayat Samithi Funds" and enclose the chalan to the tender. The tender should be sent in a sealed cover superscribed as "Tender for the supply of Midday Meal for the Social Welfare School ...."

The tender should specify the rate at which Midday Meal will be supplied by the tenderer. it being understood that the scale of diet for each meal for each pupil conform to first grade standards and is free from adulteration etc. The rate so tendered will include the cost of transporation so concerned.

The tenders will be opened at 5-00 p. m. on 29-6-68 by the Block Development Officer, Buchireddipalem. The tenderers may also be present at the time, if they so desire. The undersigned reserves the right to reject any tender without assigning any reasons whatsoever.

The sanctioned rate for food charges is 0-20 n. p. per pupil per day. Midday meal should be supplied from 10-7-1968 and ending with the last working day of the current school year 1968-69 as per the following schedule.

Rice 6 ozs. or wheat 4 ozs. or 1/8 seer of rice per pupil per meal Dhall 1½ ozs. or 1 measure for 50 pupils. Vegitable or gingelly oil 1/20 ozs per pupil per day. Vegitables with onions 3 ozs. per pupil per day with required amounts of consignments like Chillies, Tamarind, Onions, Firewood etc.

Tender forms can be had from office of the Panchayat Samithi, Buchireddipalem on payment of Rs. 1-00. The successful tenderers should produce solvency certificate to an extent of Rs. 3,000/- and should execute an agreement prior to the supply of Midday Meals to the pupils.

(Sd) K. SESHAGIRI RAO,
Block Development Officer,
Buchireddipalem, Nellore Dt.

Wanted
A WINCH

Electrically operated. Heavy Type. About 15 H. P. Refer to:—

SRI N. VENKATA REDDY,
Maddurupalle P. O.
(Rapur S. O)
Nellore Dist.

అదృష్టవంతులకు చక్కని కానుక

జ్యోతిష సాముద్రికం

శార్వరి రచన.

500 పేజీలు – 100 బొమ్మలు, మూడు భాగాలు రూ. 6/- లు. ఒక్కొక్కభాగం రూ. 2/- లు. అరచేతి రేఖలలో మీ అదృష్టం ఎలావుందో, ఎంతవరకు ఉన్నదో తెలుసుకోండి - మీచేయి, చేతిలోని రేఖలు చూచుకొని మీరే పూర్తిగా తెలుసుకోవచ్చు-

రూ. 6/ లు పోస్టల్ ఆర్డరు పంపి మూడు భాగాలు తెప్పించుకోండి.

రెండవకాపీలే ముద్రణ జరిగింది.

CRESCENT BOOKS,
12-B Subba Reddy St.,
MADRAS-33.

ఇది కాస్త చదవండి!

"అన్నిచోట్ల విచారించాను. సార్! అందరూ మీకాలేజీనే రెకమెండుచేశారు."

—ఒక పేరెంటు.

"నెల్లూరులో ఎవర్నడిగినా శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజీయే బెస్టు అంటున్నారు. పైగా సెపరేట్ గరల్సు సెక్షను మీకాలేజీలో వేరుంది."—ఇంకో పేరెంటు.

"I know, yours is one of the best Tutorial Colleges...I am fully pleased that you feel and work hard for the students.

—A Teacher.

"మీ డిసిప్లినూ, మీ కోచింగ్ వల్లనే కదా సార్ మాకింత చదువూ మంచి మార్కులూ వచ్చింది."—ఒకస్టూడెంటు.

★★★

ఇట్టి వ్యాఖ్యలు 18 ఏళ్ళుగా నిత్యమూ మేము వింటున్న వే! మీ ట్యుటోరియల్ అవసరాలకు అత్యుత్తమంగా తోడ్పడేది.

1950 నుండి అత్యుత్తమ శిక్షణకు పేరుపొందినది!

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్
కాలేజి. (51, ఆచారివీధి, నెల్లూరు.)

మెట్రిక్., S.S.L.C., P.U.C., 7వ ఫారంకోర్సులకు చేరండి! గ్యారంటీగా విజయం పొందగలరు!

కర్నూలు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 264 of 1967.

బోయచింతలయ్య సుంకన్న —వాది.

(1) గోనెగుంట్ల నడిపికొండయ్యవగైరాలు సాకిన్ - లద్దగిరి - కర్నూలు తాలూకా

... —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరులోని వాది మీపైన షెడ్యూలు దాఖలా భూములను గురించి విక్రయదస్తావేజా వ్రాయించవలెనని పై దావా దాఖలు చేయగా అందుపైన పునహనమ్మాజా by పల్లిశేషజాకు పుత్రులు చేస్తూ వాయిదా 2-7-68 తేదీకి వేసినారు. అందుకు నీకేమైనా ఆక్షేపణవున్నయెడల పై కోర్టువారియెదుట హాజరై మనవిచేసుకోవలెను.

—కె. వెంకట్రమణ - అడ్వొకేటు.

★ పల్లెల వార్తావళి ★

(5 వ పేజీ కొరవ)

లాఠీచార్జి చేస్తామని పోలిస్ వార్నింగ్ యివ్వడం, ఆంతోని అనే కానిస్టేబిల్ వనసాల శ్రీనివాసులురెడ్డిని లాఠీతో ఒకదెబ్బ కొట్టగా తక్కినవారు వెనక్కుతగ్గి తిరుగా పోలిస్‌మీదకువురుకుటకు ప్రయత్నించడం, పోలీసులు తుపాకులు లోడ్‌చేయబోవడం, దాంతో అందరూ వెళ్ళిపోవడం జరిగింది.

బుచ్చి ఎస్ ఐ. మరురోజు మక్తావురానికిపోయి పూరంతాగాలించి ముద్దయిలలో నలుగురిని అరెస్టుచేశారు. మొలకల రఘురామరెడ్డి, అతని తమ్ముడు రాజగోపాల రెడ్డిగారలను నెల్లూరులో పట్టుకున్నారు. 23 మంది పరారీలోవున్నట్లు తెలుస్తున్నది. మక్తావురం పోగూడదని, కోవూరు పోలిస్ వద్ద హాజరవుతూ వుండాలనే షరతులతో కాబోలు అరెస్టయిన ఆర్గురు బెయిల్ మీద విడుదల చేయబడినారట. కేసు ఇంకా దర్యాప్తులోవుంది.

మొత్తానికి పోలిస్‌మీద తిరుగుబాటనేది తీవ్రాతి తీవ్రమైన విషయం.. ఈ విషయంలో ఔదాసీన్యం విమ్మాతం జరిగినా, ఇక పార్టీలున్న ఏ గ్రామంలోను పోలిస్ శాంతి భద్రతలను రక్షించలేదు. ఎస్. పి. శ్రీ విజయ రామారావుగారు ఎంత సౌమ్యంగా కనబడతారో, ఇలాంటి విషయాల్లో అంతకఠకుగా వ్యవహరించేట్లుంది. ప్రతి పెద్దకేసులోకూడా వారు స్వయంగా శ్రద్ధవహించడం చూస్తున్నాము– అది సంతోషించదగిన విషయం. -ఒ. వి.

సర్వేపల్లి రైటింగు– ఒకరి మరణం

ఈవూళ్ళో గొల్లలకు బలిజలకు మధ్య అనాదిగా స్పర్ధలున్నవి. గొల్లలు, మాదిగలు ఒకటి; బలిజలు, మాలలు ఒకటి. రెడ్లు రెండుగా చీలిపోయి, చెరొకపార్టీని బలపరుస్తున్నారు. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే కనుపూరు వేణుగోపాలరెడ్డి, యల్లసిరి పెంచలురెడ్డి ఒకవర్గానికి నాయకులైతే; వరిదిరెడ్డి ధర్మారెడ్డి, కొండూరు సుబ్బారెడ్డి రెండోవర్గానికి నాయకులు. ముస్లింలు తప్ప, మిగతా అన్నికులాలవారు ఈ పార్టీల్లో ఇరుక్కునివున్నారుట. ఈపార్టీలు అవ్యాహతంగా ఘర్షణపడుతుండడంవల్ల బాధి ను కేసు ఒకటి పెట్టబడినదున్నది. అసలువాళ్ళనువదలి, అనామకులైనవారిమీద పెట్టబడినందువల్ల, ఈ ఘర్షణలు, రైటింగులు కొనసాగుతూనే వున్నాయి. బాధినుకేసు అమల్లోవున్న వ్పుడే గ్రామంలో రెండుమూడు రైటింగులు జరిగాయంటేనే దాని ప్రభావం ఏపాటిదైంది అర్థమవుతుంది.

ఐదవరోజాల క్రితం ఊవృదగ్గర కావలివున్న బలిజకులస్తుడు తెనాలి సుబ్బులయ్యను కొట్టడని, అతను ఆస్పత్రిలో చికిత్సపొంది కోలుకొని తిరిగిరావడం, అప్పటినుంచి గ్రామంలో ఇరువర్గాల సమీకరణలు ప్రారంభంకావడం, 12 తేది ఒకచిన్న సంఘర్షణ సంభవించడం జరిగింది. 13 తేది గ్రామవాతావరణం వుద్రేకంగావుండినది. గొల్లలు కొండూరు సుబ్బారెడ్డి కుమారుణ్ణి తరుముకున్నారనగానే, హరిజనులు - బలిజలు గొల్లపాలెం మీదకుపోవడం, ఇరువర్గాలు మారణాయుధాలతో తలపడడం, ఈ కొట్లాటలో ఈదూరు సుబ్బయ్య అను మాల కులస్తుడు ప్రాణాలుకోల్పోవడం, మరొక తొమ్మిది మంది గాయపడడం జరిగింది. గొల్లవారికి చెందిన ఆరు పెద్దబండ్లు తగులపెట్టబడినవి. ఇంతవరకు అరెస్టులేమీ జరిగినట్లు లేదు.

సర్వేపల్లికి సంబంధం లేదనుకోండి; రూరల్ సి. ఐ. గారిగురించి విందామన్నా ఒకమంచిమాట వినిపించడంలేదు. నెల్లూరులో ఈస్థానానికి ఎవరొచ్చినా ఇంతేనా ఏమి?

అగ్నిప్రమాదాలు– విపరీత నష్టాలు

భగవంతుడు ఇండికికూడా తిప్పలువడే మెట్టతాలూకా ప్రజలనే అగ్నిబిద్రాల వరిక్షించేట్లున్నాడు. అగ్నిప్రమాదాలనేవి వీరికి శాపాలుగా తయారైనట్లున్నాయి. ఎప్పుడు ఏ పెద్ద అగ్నిప్రమాదంజరిగినా మెట్టప్రాంతంలోనే వుంటుంది.

6 తేది రాత్రి కనిగిరి తాలూకా వెలిగండ్ల అప్పుడే నిద్రపట్టింది. అగ్నిహోత్రుడు హఠాత్తుగావచ్చి లేవగొట్టాడు. లేచి కూర్చొని, కండ్లు నలుముకొని చూస్తే ఏముంది?– అంతా మంటలు, పొగ, సెగ, బూడిద, హాహాకారాలు! 78 యిండ్లు దగ్ధమైపోయ్యాయి. 100 పుట్ల ధాన్యము బుగ్గికాగా 8 పశువులు చచ్చాయని, లక్షరూపాయల నష్టమని, ప్రాణాలు దక్కించుకొని బైటపడడమే దుష్కరమైనదని బల్లా వెంకటేశ్వర్లు వ్రాస్తున్నారు. ఇది ప్రమాదం కాదు, బుద్ధిపూర్వకంగా జరిగిన విధ్వంసక కృత్యమేననే అనుమానం కూడా వున్నదంటాడు.

బాధితులకు సహాయం; ప్రమాద కారణాల విచారణ సత్వరం జరుగవలసిన పనులు. ' ' '

11 తేది రావూరులోని ఉర్దూ పాఠశాల సమీపంలో అకస్మాత్తుగా ఒకఇంటికి నిప్పంటుకొని, వరుసగా తొమ్మిదిళ్ళు కాలిపోయ్యాయి. పడమటిగాలి ప్రచండంగా వున్నందువల్ల ఆర్పడం అసాధ్యమైపోయింది. మూడు గడ్డివాములు కూడా కాలిపోయ్యాయి. బాధితుల్లో ఒక బస్ డ్రైవరు, ఒకటీచరు, ఒక ఫ్యాన్సీ గూడ్సు వ్యాపారి వున్నారు. ఒక ముస్లిం ఇంటిలో పెండ్లి. బంధుమిత్రులంతాచేరి వున్నారు; పలావ్ గిలావ్‌లు తయారైనాయి; విందుకు లేవబోతున్నారు. ఇంతలోనే అగ్నిప్రమాదం, అందులో ఆ యిల్లు కాలిపోవడం, పెండ్లిళ్ళముందు వుండవలసినవారు వీధిలోకి పరుగెత్తడం జరిగింది. గూడూరు అగ్నిమాపక దళంవచ్చి మంటలనార్పింది.

రావూరులో ఐదవరోజుల్లో మూడవ ప్రమాదం ఇది. ఇక్కడ అగ్నిమాపక దళం ఎంత అవసరమో ఈ ప్రమాదాలే చాటుతాయి.

' ' '

14 తేది రాత్రి నాయుడుపేట బ్రాహ్మణవీధిలో కరణం శీనయ్య యింటి ముందువుండిన గడ్డివాము అంటుకున్నది. జనసమూహం ఎక్కువైనందున అది ఇతర దొడ్లకు ప్రాకకుండా ఆర్పివేశారు. ఈ దెబ్బతో రామనయ్యపేటలోని జనం వేకువవరకు నిద్రపోలేదు. విద్యుత్ రవ్వపడి వాము కాలిపోయిందని శీనయ్య అంటాడు. ఇండ్లలో గడ్డివాము ఉండడం ఎంత ప్రమాదకరమో చూడండి!

' ' '

నెల్లూరు సమీపంలోవున్న వేదాయపాళెంలో 16 తేది 22 ఇండ్లు కాలిపొయ్యాయి. రెండు కొట్టాలుకూడా. నష్టం 35 వేలు వుంటుంది.

కనుపూరుకాల్వ– సౌత్ మోపూరు సభ

15 తేది సౌత్ మోపూరు రైతులసమావేశం జరిగింది. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. కనుపూరుకాల్వ సత్వర సాధన విషయం చర్చలు జరిగాయి. అభివృద్ధిపన్ను చెల్లింపు, దానికున్న వసరులు మున్నగు విషయాలనుగూర్చి దశరథరామరెడ్డి వివరించారు. రైతుల సందేహాలను తీర్చి, ముందుగా అభివృద్ధిపన్ను చెల్లింపుకు సుముఖులను చేశారు. కనుపూరుకాల్వ విషయంలో శ్రద్ధాసక్తులను అత్యంతంగా ప్రదర్శిస్తున్న కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్, సమితి అధ్యక్షుడు– బి. డి. ఓ. గార్లకు మా కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ, వారి కృషికి మా సహకారం ఎల్లప్పుడూవుండగలదని హామీయిస్తున్నాము.

—నెల్లూరు భాస్కరరెడ్డి
సెక్రెటరీ, ఫార్మర్స్‌ఫోరం.

—

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 41 of 68

పీకాంబ్రం రామయ్య —వాది.

1. గడ్డం వెంకమ్మ 3. గడ్డం చన్నయ్య 4. ఆ. సోమయ్య 5. ఆ. మాలకొండయ్య 6. ఆ. పిచ్చయ్య 7. ఆ. సుందరయ్య 8. ఆ. చినకొండమ్మ 5 నుంచి 8 ప్రతివాద్దు మైః గాః తల్లి 1-వ ప్రతివాది అనుహరలకు

—ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరున వాది మీ మీద చేసిన దావాలోను, గార్డియన్ పిటిషన్‌లోను మీకుగల ఆక్షేపణలు వాయిదా అయిన 15-7-68 తేది పగలు 10 గంటలకు పైకోర్టులో హాజరై తెలపుకోవలెను.

—వి. రమణారెడ్డి, వాదిఅడ్వొకేటు.

నెల్లూరు ఎస్టేట్సు అబాలిషన్ ట్రిబ్యూనల్‌లో

(నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో) ఓ. పి. 5/68

చింతలపల్లి లక్ష్మీనరసింహం - పిటిషనరు.

1. చింతలపల్లి శ్రీకృష్ణయ్య 2. ఓగోటి రాధమ్మ 3. కోట పాపిశెట్టి–రెస్పాండెంట్లు.

పై నెంబరున ఉయ్యాలపల్లి యినాం యెస్టేటు తాలూకు కాంపెన్‌సేషన్ మొత్తములో తనభాగము రాబట్టుకొను నిమిత్తము పిటిషనరు పిటిషన్ దాఖలుచేసినందుకు 22-6-68 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది. ఆక్షేపణలు కలవారు వాయిదానాడు పగలు 10 గంటలకు హాజరయి తెలుపుకొనవచ్చును.

—మోచర్ల రామకృష్ణయ్య, అడ్వొకేటు

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీకొరవ)

చదువుకుంటేనే ఎంతో పాండిత్యమబ్బుతుంది మనవోటివారికి. ఉదాహరణకు ఎర్రాప్రెగడగారి 'నృసింహపురాణం' వావిళ్ళవారి ప్రతిలో ప్రతిపేజీలోంచా కుప్పతిప్పలుగా నోట్సు వ్రాసుకునివున్నారు– ఎన్నో పాఠభేదాలు, అర్థవివరణలు, వివాదాలు. ఇవన్నీ ఫుట్‌నోట్సుగా ముద్రిస్తే ఇంకంత విలువైన పుస్తకం తయారవుతుందా అన్పిస్తుంది. ఇట్లా ఎన్నో పుస్తకాలకు ఫుట్‌నోట్సులు.

ఇక చిన్నచిన్న నోటుపుస్తకాల్లో ఎన్నో వాఙ్మయవిషయాలనుగూర్చి సంక్షిప్తంగా వ్రాసుకొనివున్నారు డైరీమాదిరిగా. వీటిలో కొన్నింటిని యేరి వొక పుస్తకరూపంలో ముద్రిస్తే ఎంతో విలువైన సంపుటమవుతుందనిపిస్తుంది.

ఆకపోతే వెంకటరాయశాస్త్రులగారికి ఆ కాలంలో ఎందరెందరో మహావండితులు వ్రాసిన జాబులు కొన్ని కట్టలు చూపించారు. మనమడు వెంకటరాయశాస్త్రిగారు వ్రాసిన తమతాత వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారి జీవిత చరిత్ర సంగ్రహంలో చాలాజాబులు ప్రచురించారు. ఇంకా అముద్రితంగా ఎన్నో జాబులు మిగిలిపోయాయి. అట్లా అముద్రితంగా మిగిలిపోయిన జాబుల్లో 1912-14 సంవత్సరాల మధ్య వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారికి గురజాడ అప్పారావుగారు వ్రాసిన ఐదారు జాబులు కనవడ్డాయి. ఈ లేఖల్లోకూడా ఎన్నో విలువైన విషయాల ప్రస్తావనలున్నాయి. గురజాడజీవిత చరిత్ర రచనలో నిమగ్నులైవున్న శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డిగారికి యీ గురజాడ అముద్రితలేఖలు దూరంగానే ప్రాణం లేచివచ్చింది. ఆ లేఖల్ని కాపీచేసుకొని అచ్చుకు సిద్ధంగావున్న తన గ్రంథంలో అనుబంధంగా ఇరికించారు. కె. వి. రమణారెడ్డిగారి గ్రంథం వెలువడితే గురజాడ– వేదంవారల మధ్యవున్న సంబంధాలపై అనేక కొత్తఅంశాలు వెలుగు చూడవచ్చునని పిస్తుంది.

మొత్తం మీద చూస్తే వొక్క వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారి పాండిత్యవైశాల్యం మీదనే రిసెర్చిచేయతగ్గంతగా 'మెటీరియల్' వుంది. అదే ఐదేశాల్లో అయితే కవి పండితుల మరణానంతరం– ఈ లేఖలు, డైరీలు, నోట్సుల ఆధారంతో ఎన్నో జీవిత చరిత్ర – విమర్శ గ్రంథాలు వచ్చేవి. మనలో యీకృషి చాలా తక్కువ. ప్రస్తుతం వేదంవారిపై డాక్టరేట్ చేస్తున్న శ్రీమతి వల్లంపల్లి సుజాతమ్మగారు యీ లోపాన్ని పూరించి వేదం వెంకటరాయశాస్త్రిగారిపై వొక సర్వసమగ్రమైన థీసిస్ గ్రంథాన్ని వ్రాయాలి; లేదా ఆయన మనుమలు వెంకటరాయశాస్త్రి గారైనా యిందుకు పూనుకోవాలని వాంఛ.

ఇంకో విషయం–మరుగునపడిపోయిన మరో మహాపండితులు శ్రీ కే. వేదం వెంకటాచలమయ్యర్‌గారి షుత్తర ప్రత్యుత్తరాల కట్టలు చెదపురుగులు తినగా మిగిలినవి కొన్నిలేఖలు తనవద్ద వున్నవని శ్రీ వెంకటరాయశాస్త్రిగారు చెప్పారు. ఆ అంశాలనుకూడా వెలుగులోకి తీసుకొనిరావాలని వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఏమైనా యిట్లాంటి అమూల్యమైన సారస్వత సామగ్రిఅంతా ఏ విశ్వవిద్యాలయాల్లోనో, లేదా ఏ కాలేజీ గ్రంథాలయాల్లోనో, లేక మరే ప్రఖ్యాత పుస్తకభాండాగారాల్లోనో మ్యూజియంలుగా భద్రపర్చతగినవి. వాటికి ఆ ఆదారమూలేదు. ఏంచేస్తాం?

' ' '

గతమాసాంతంలో ప్రొగసివ్ యూనియన్ తరపున బక్కా వెంకటేశ్వరుడుగారి లేటెస్టుకావ్యం 'మకుట ప్రదానం' ఆవిష్కరింపబడింది. ఆవిష్కరణ జరిపినది డి. ఇ. వో. శ్రీ వి. నాగభూషణరావుగారు. ఆయన ప్రసంగంమాత్రం ఈ సభకు మకుటాయమానమైంది. పద్యాలు వ్రాసే కవిపద్యులమీద దారుణంగా దాడిచేశాడు. మీ దిక్కుమాలిన పద్యాలు కట్టిపెట్టి, విజ్ఞానరాసులు వర్షాలుగా విస్తరిల్లుతున్న ఆధునిక విజ్ఞానాన్ని మన భాష ఇముడ్చుకొనేటట్లుగా కృషిచేయండయ్యా– అని హెచ్చరికచేశారు; మన భాషకు విస్తృతిని చేకూర్చండి, భాషను సంపద్వంతన్నం చేయండి; పద్యరచన కట్టిపెట్టి వచనంలో ఆధునిక జీవన సర్వస్వాన్ని వ్యాఖ్యానంచేసి చెప్పగల తెలుగు భాషను, శబ్దజాలాన్ని సృష్టించండయ్యాఅని హితవుచెప్పారు. కావ్యావిష్కరణసభల్లో యీ మాత్రం కటుకుగా మాట్లాడినవక్తను నేటివరకు ఎవ్వరూ చూడలేదు.

సరసకవి మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు ఎప్పటివలెనే సరసంగానే మాట్లాడారు. దుర్భా రామమూర్తిగారు Unexpectedగా poetical frauds పైన అద్భుతంగానే మాట్లాడారు.

ఇక అసలు కావ్యంసంగతి: పన్నా త్యాగమయ జీవితాన్నిగూర్చి వ్రాసిన యీ కావ్యంపేరు 'మకుటప్రదానం.' కవి బక్కా వెంకటేశ్వరుడుగారిని ఆర్. ఎస్. ఆర్. హ్యాలు ఉపాధ్యాయ కవి శ్రీ సాయం నారాయణచరణంగారు 116 లతో సన్మానించారు. ఈ పన్నా పద్యకావ్యం చిన్ననాటనే మృత్యువాతబడిన చిన్నారి కుమారి అన్నాపూర్ణాదేవికి అంకితమివ్వబడింది. నారాయణ చరణంగారు చిన్ననాటనే చనిపోయిన తన చిన్నారి కూతురుమీద చదివిన పద్యాలు కొన్ని హృదయాన్ని ద్రవింపచేశాయి.

——

కథ

పొరపాటు

నీలాకాశంనుంచి నక్షత్రాలు నూటిగా భూమివైపు చూస్తున్నాయి. సుజాత తెల్లగా కళ్ళు రెప్పపాటులేకుండా ఆకాశం వైపు చూస్తున్నాయి. ఆమెకళ్ళల్లో చలనం లేదు. వాతావరణంగూడా కదలటంలేదు, మెదలటంలేదు. చుట్టుప్రక్కలవున్న చెట్లు దిగాలుపడి చూస్తున్నాయి.

తన విషయంలోని సజాత స్తంభించి పోయింది. అదేవిధంగా నక్షత్రాలు, గాలి, చెట్లు ఆశ్చర్యపోయినట్లు పించింది సుజాతకు. లోకదృశ్యాన్ని తన దుఃఖంగా భావించే కవిహృదయంలా తోచింది ప్రకృతి.

సంఘసేవ చెయ్యటం సుజాతకు ఎంతో అభిలాష. కాలేజీలో చదివేరోజుల్లోనే యీ అభిరుచి ఆమెలో కనుపించింది. విద్యార్థుల సమ్మెల్లో, కాలేజీ సభల్లో ఎంతో ఉత్సాహంగా పాల్గొనేది. వివాహమైన తర్వాత సుజాతభర్త ఆమె

శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాలరావు

ఆశయాలకు అడ్డురాలేదు. ఆమె ఎంతో ఆనందించింది. సంఘసేవ చేస్తూవుంది. అందులో ఆమెకు ఏదో ఆనందం, తృప్తి

అప్పుడప్పుడు ఆమె సృష్టికర్తను నిం దించేది- తనను ఎందుకు మగవాడిగా పుట్టించలేదా అని. మగవాడుగా పుట్టింది వుంటే యింకా ఎంతో ముందడుగువేసి సంఘసేవ చేసివుండేది.

ఈ సంఘసేవా కార్యక్రమాలవల్ల సుజాత ఎంతోమంది మగ, ఆడాతో మాట్లాడవలసివచ్చేది. తనయింటికి ఎంతో మందివచ్చి మాట్లాడి పోతూవుండేవారు. తాను ఒక్కోరాత్రి ఎంతో పొద్దుపోయి యింటికి వస్తూవుండేది.

అచిరకాలంలో సుజాత విమర్శలకు గురైంది. ఆమె పదిమందితో తిరగటం, పొద్దుపోయి యింటికిరావటం, యివి అపార్థాలకు దారితీశాయి.

ఈ అపార్థాలు యీనోటా, ఆనోటా బాగానాని, సుజాత నోటినుకు వచ్చాయి. అసలు వీటికి ముఖ్య కేంద్రస్థానం సుజాత ఎదురింటి నీరజనోరు. నీరజ తనయింటి వరండాలో కూర్చొని నలుగురు చుట్టుప్రక్క అమ్మలక్కలను కూడేసుకొని, ఎప్పుడూ సుజాత విషయాన్ని ఎద్దూరంగా మాట్లాడేది. ఒక్కోప్పుడు సుజాత యింటినుంచి వెళ్ళేప్పుడు, యింటికి తిరిగివచ్చేప్పుడు, నీరజ వరండాలోంచిచూచి, హేళనగా ప్రక్కవారికిచూపి నవ్వేది.

సుజాత భర్త ఎప్పుడూ సుజాతను అనుమానించలేదు. కాని ఆరోజు ఉదయం నుంచి అదోమాదిరిగా వున్నాడు. ఆరోజు ఉదయం నీరజ భర్త ఆహ్వానంపై వారింటికి వెళ్ళివచ్చాడు. అప్పటినుంచి అతను గంభీరంగా వున్నాడు. ఏదోబాధ పడుతున్నట్టున్నాడు.

ఎవరు ఏమనుకన్నా లెక్కచెయ్యలేదు సుజాత. కాని ఆరోజు తనభర్త అలా వుండటంతో, సుజాత చల్లబడింది. భర్తను పలుకరించాలన్నా ఆమెకు ధైర్యం చాల లేదు. ఆరోజు ఏపని చెయ్యాలన్నా మన స్కరించలేదు. ఆరోజు తాను చెయ్యవలసిన పనులు ఎన్నోవున్నా ఒక్కపనిగూడా చెయ్యలేకపోయింది. ఎంతోమంది తన యింటికి వచ్చినా ఒక్కరితోగూడా మాట్లాడలేదు. ఆరోజంతా కాలు బైటపెట్ట లేదు. చీకటిరాత్రి ప్రవేశించగానే మేడమీది కెళ్ళి ఆరుబైట పడుకుంది. ఆమె అనంతమైన ఆలోచనలు, భూమిపైరేగిన దుమారానికి నీలాకాశంలో నక్షత్రాల చిన్న వెలుగు ఆధారంతో సమాధానం వెతుకుతున్నాయి.

ఎవరో తనప్రక్కన వచ్చికూర్చున్నట్లు తోచింది సుజాతకు. ఆకాశం బదులు ఎవరిదో ముఖం కనుపించింది ఆమెకు. వేలాది నక్షత్రాలకు మారుగా తెల్లగా మెరుస్తున్న రెండుకళ్ళు కనుపించాయి.

ఏ సమాధానంకోసం యింతసేపు నక్షత్రాల వెలుగులో ఆకాశమంతా వెతికిందో ఆ సమాధానం, అవశ్యం ఆరెండు కన్నుల కాంతిలో తనపైకి వంగివున్న ఆ అందమైన ముఖంలో చూడగలిగింది.

"ఇంకా నిద్రపోలేదా?"- అన్నాడు సుజాత భర్త.

"నిద్రరాలేదు"- అన్నది.

"తలనిండా అన్ని ఆలోచనలుంటే నిద్ర ఎలావస్తుంది"- ఆమె నున్నని చెక్కిళ్ళను నిమురుతూ అన్నాడు.

"ఉదయంనుంచి మీ రెందుకలా వున్నారు"- అన్నది.

"సమాజం నుంచి దీన్ని చూచి. రోజురోజుకు వికాలం కావలసిన మానవ హృదయాలు యిలా ముకుళించుకొని పోతున్నాయేమా అని. ఒక స్త్రీ పదిమందిలో తిరిగినంతమాత్రాన నైతిక పతనం పొందుతుందా? ఇల్లు వదలకుండా వున్నంతమాత్రాన పతివ్రత వుతుందా? నాలుగు గోడలమధ్యన వుండేవారు ఎంతమంది కళ్ళుదాటున దొంగబ్రతుకులు బ్రతకటంలేదు. పదిమందిలో తిరిగేవారు ఎంతమంది నీతిగా వుండటంలేదు"- వుద్వేకంతో తన బాధనంతా వెల్లడించాడు.

విలాసము, విలాసంగా మారినట్లనిపించింది సుజాతకు. పోలాహలం ఆ మృత మాధుర్యాన్ని చిలికినట్లు తోచింది.

మెల్లిగా ఆమెపైకి ఒరిగి తనకౌగిలిలోకి తీసుకున్నాడు సుజాతను.

స్తంభించిన వాతావరణం ద్యాన వదిలింది. చెట్లఆకులు కదిలాయి. నక్షత్రాలు సంతోషంగా గుసగుసలాడాయి.

తెల్లవారింది. సుజాత ఏదోపనిమీద బైటకెళ్ళేందుకు వరండాలోకి వచ్చింది. నీరజ, తన వరండాలో కూర్చొనివుంది. ప్రక్కఆవిడతో ఏదోఅన్నది. ఇద్దరూ వ్యంగ్యంగా నవ్వుకున్నారు. ఇదంతా లెక్కచెయ్యకూడదనుకుంది సుజాత. తన కార్యక్రమాల్లో తిరుగుతూనేవుంది.

నీరజ భర్త, ఆతనిస్నేహితుల ప్రోత్సాహంతో ఎం. ఎల్. ఏ. గా నిలువాలను కున్నాడు. ఆ కారణంగా నీరజకూడా చిరిలేకుండా కాలుబైటపెట్టి ప్రచారం చెయ్యవలసి వచ్చింది. ఇందుకు తనభర్తే నీరజను ప్రోత్సహించాడు.

నీరజ యిల్లువదిలి పదిమందిలోకివచ్చే ముందు సుజాత జ్ఞప్తికొచ్చింది. కాని సుజాతలా తాను నైతికపతనం పొందకూడదనుకుంది. పదిమందిలో తిరిగినంత మాత్రాన తన పాతివ్రత్యాన్ని కాపాడుకోలేనా?- అనుకుంది నీరజ. ఈ విషయంలో సుజాతలా గాక ఆదర్శంగా నిలవాలనుకుంది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. ఏపనీ లేకుండా గోళ్ళుగిల్లుకుంటూ యింట్లో కూర్చున్నదానికంటె, పదిమందిలో తిరిగి, పదిమంది బాధలు తెలుసుకొని, పదిమందికి చేదోడు వాదోడుగా వుండటంలో నీరజకు అనంతమైన ఆనందం తృప్తి కనుపించాయి.

కాని-

తాను పదిమందిలో తిరగటం, పదిమందిమగాళ్ళు తనయింటికిరావటం, రాత్రి ప్రొద్దుపోయి యింటికిరావటం, విమర్శ

—తరువ 10 వ పేజీలో

ఎటువంటి పంటకైనా
ఎటువంటి భూమికైనా
↓
సుఫల
20 : 20
(ట్రాంబేవారి సరికొత్త మిశ్రమ ఎరువు)

सुफला

సుఫలలో ఏమున్నది?

నత్రజని 20 శాతము - ఇందులో

- 48 శాతము నైట్రేట్ రూపంలో ఉండి వెంటనే మొక్కలు నవకంగా పెరగటానికి తోడ్పడుతుంది.
- 52 శాతము అమోనియా రూపంలో పెరిగే పంటకు సహాయపడి వృద్ధిచేస్తుంది.

ఫాస్ఫేటు 20 శాతము

- నూటికి నూరుపాళ్ళు సంపూర్ణంగా వినియోగం అవుతుంది. అందులో 30 శాతం వెంటనే నీటిలో కరిగి మొక్కలు వెంటనే పీల్చుకునే రూపంలో వుంటుంది.

ఇతర పోషక పదార్థములు —

- మెగ్నీషియం — మెగ్నీషియం ఆక్సైడ్‌గాను దాదాపు 1 . 75 శాతము.
- గంధకం — సల్ఫర్ ట్రైఆక్సైడ్‌గా 1 శాతము.
- కాల్షియం — కాల్షియం ఆక్సైడ్‌గా 14 శాతము.

★ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ప్రతిచోటా అనుమతి పొందిన మా స్థానిక డీలర్లవద్ద సమృద్ధిగా లభిస్తుంది ★
★ ఉచిత భూసార పరీక్షకు, వ్యవసాయ విషయాల సలహాలకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయండి ★

ప్రాంతీయ ఆఫీసు:-
ది ఫెర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, ట్రాంబే యూనిట్,
5-10-173, ఫతేమైదాన్‌రోడ్డు, హైదరాబాద్ - ఫోన్ - 37616.

ఆనంద వెంకటేశ్వర
పెన్ సెంటర్
ఎ. సి. బిల్డింగ్సు.
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.
మావద్ద ఆకర్షణీయమైన, అందమైన మీకు నచ్చినరంగులో సరసమైన ధరలకు పేనాలు దొరకును. ఆశించిన ఆకారంగము. త్వరపడుడు. ప్రతి పేనా కొను వారికితగిన పురిశలహామతి ఇవ్వబడును.
—ప్రొ. కి. కామేశ్వరశర్మ.

ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా కనిగిరితాలూకా చంద్రశేఖరపురం కాపురస్తుడు మా తండ్రిగారైన శ్రీ బొట్లా వెంకటసుబ్బయ్యగారికి గత రెండు సంవత్సరములుగా పక్షవాయువ్యాధితో బాధపడుచు మతిస్థిమితములేకవున్నాడు. మరియూ ఏపనికూడా చేయలేని స్థితిలోవున్నాడు. కావున యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా ఆయన వద్దనుండి ఏలాంటి చర, స్థిరాస్తులు దానముగాగాని విక్రయముగాగాని పొందునద్దు అనిన్నీ ఆయనకు అప్పులుకూడాఇవ్వవద్దని ప్రార్థించడమైనది. అట్లు ఎవరైనా చేసిన ఎడల మేముగాని మా ఆస్తులుగానీ బాధ్యులముకాము. యీరోజువరకు ఆయన ఎవరికి ఎలాంటి బాకీలులేవు.

— బొట్లా రాఘవరావు.
— బొట్లా రవికుమార్.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O, S. 66 of 66 E. P. 109 of 67

మంగళగిరి నాగమ్మ వగైరాలు—డి. హో.
అకుల మహాలక్ష్మమ్మ —జె. డి.

జె. డి. తాలూకు వి. షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని యేలముకుకోరి డిక్రీహోల్డర్లు పైనెంబర్లు వారంటు మోషణ దాఖలుచేసినందువల్ల అందువిషయంలో జె. డి కిగల ఆక్షేపణలను 28-6-68 తేదిన వుదయం 10 గంటలకు పైకోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకోవలెను.

—ఆర్. వి. గోవిందరావు,
వాదుల అడ్వకేటు.

కొత్తగూడెం డి. ము. కోర్టులో

I. A. 135 of 68 O. S. 38 of 68

దుద్దుకూరి సత్యనారాయణ —వాది
కనమర్లపూడి సంజీవయ్య వగైరాలు
—ప్రతివాదులు.

1) కనమర్లపూడి సంజీవయ్య S/o సుబ్బయ్య, 45 సం॥ వ్యాపారం, రెడ్డిపాలెం 2) కనమర్లపూడి అనంతయ్య S/o సుబ్బయ్య 40 సం॥ వ్యాపారం. రెడ్డిపాలెం శివారు, నాగినేని ప్రోలు, బుర్గంపాడు తాలూకావారికి వాది ప్రైయింటువరిహారం నిమిత్తం దావావేసినాడు గాన సదరు దావాలో మీరు హాజరగుటకు నోటీసు నిమిత్తం 1968 సం॥ జూన్ నెల 27 తేదీ వాయిదా వేసినారు. సదరు తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు మీరుగాని మీ తరపున వకీలుద్వారాగాని హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొననియెడల మీ పరోక్షమందు విమర్శచేసి తీర్మానింపబడునని యిందుమూలముగా మీరు తెలుసుకొనవలెను.

—మునునూరి అచ్యుతరామశాస్త్రి
వాది అడ్వకేటు,

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A No. 197 of 1968
O. S. No. 32 of 1968

వేణుంబాక వెంకట్రామిరెడ్డి, వేణుంబాక చంద్రశేఖరరెడ్డి. —పిటిషనర్లు—వాదులు.
పుచ్చలపల్లి వెంకటసుబ్బారెడ్డి. పుచ్చలపల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి, పుచ్చలపల్లి శేషాద్రిరెడ్డి.
—ప్రతివాదులు—రెస్పాండెంట్లు.

జరుగుమల్లి గ్రామవాస్తవ్యులకు:—

జరుగుమల్లిగ్రామ సర్వేనెం. 684 దుకు ఉత్తరంగాను, 695, 690, 682 గుండా సర్వే నెం. 684 కు ద్వారా పొయ్యే దావా ABCDEF బండ్లబాటద్వారా సర్వే నెం. 660దుకు ఉత్తరంగావుండు వాదులకున్ను, ఇతర రైతులకున్ను వుండుకున్న ఎ 100-00 లకు మాగాణిభూములకు ABC DEF బండ్లబాటద్వారా, మనుష్యులు, బండ్లు, పశువులు వుపయోగించుకొనే ఈ ABC DEF బండ్లబాటలోని మామూలు ఈసిమెంటు హక్కున్ను, స్థిరపరచుటకున్ను, ఈ బండ్లబాటను వుపయోగించుకొనుటను, ఆక్షేపణలు చేయుటకు ప్రతివాదులకు హక్కు లేదనిన్నీ, వాదులు తమ తరపుననూ, ఈ భూములకు పోవు ఈ బండ్లబాటను వుపయోగించుకొను ఇతర రైతుల తరవుననున్నూ దావాప్రతివాదులపైతెస్తూ, గ్రామస్తులతరపున దావా జరిపించుకొనుటకున్నూ, పై కోర్టువారి ఉత్తర్వు కోరినందుననున్నూ, సదరు పిటిషను గ్రామస్తుల ఆక్షేపణ నిమిత్తం ఈ కోర్టులో 5-7-68 తేది పగలు గం. 10-30 లకు వాయిదా వేయబడివున్నది. సదరు తేదీన ఆక్షేపణలు లేనిచో పర్మిషన్ ఇవ్వబడును.

—ఎస్. ఎస్. నటరాజన్,
వాదులతరపు వకీలు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 30 of 67 S. C. 257 of 63

జె. లక్ష్మినారాయణరెడ్డి — డి. హో.
వి. బలరామయ్య — జె. డి. అర్.

పై దావా డిక్రీకి రాబట్టుటకుగాను ప్రతివాదికిచెందిన యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తులను పైకోర్టువారియెదుట పగలు 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటలలోపుగా వేలంవేయబడును.

నెల్లూరుజిల్లా రిజిస్ట్రేషన్, గూడూరు సబ్ రిజిస్ట్రేషన్, ఓడూరు గ్రామంలో, ప్రతివాది హక్కు అనుభవంలోవుండు కున్నభూమి.

పట్టా నె 619 కు, సర్వే నె 212 కు విస్తీర్ణం 0-65 ట్లలోని ప్రతివాది సగం భాగం 0-32½ టు॥ శిస్తు రూ. 7-25 లు హద్దులు: [తూ] వి. అన్నారెడ్డి భూమి [ద] ఎన్. బండయ్య భూమి [ప] వంటకాల్వ [ఉ] పారిచెర్ల వుల్లయ్య భూమి. డిక్రీ హోల్డరు కిమ్మత్తు రూ. 170 లు, అయినా కిమ్మత్తు రూ 800 లు. 17-1-62 తేది గల అడుమానం బాకీకిలోబడి.

వేలం తేది 9-9-1968.

—ఎస్. ఎస్. నటరాజన్,
డి. హో. అడ్వకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

O. P. 32 of 68.

కర్నాటి శివరామిరెడ్డి —పిటిషనరు.
తమ్మినేని సుబ్బమ్మ —రెస్పాండెంటు.

పై నెంబరున మైనర్లగు పెదమస్తానమ్మ చినమస్తానమ్మగార్లకు గార్డియనును నియమించుటనిమిత్తం పిటిషనరు పిటిషన్ దాఖలుచేసియున్నందున ఆక్షేపణలు కలవారు 25-6-68 తేది పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకొనవచ్చును.

—మోచర్ల రామకృష్ణయ్య,
వాది అడ్వకేటు.

వారం...వారం...

(3 వ పేజీకొరవ)

లలో ముఖ్యంగా పాల్గొనేవక్షంలో దేశహితంకోసం రావలసిన ఉద్యమాలలో శిక్షణ పొందినవారున్నారా? మంత్రి కాకుండా, ఒకమండల పరిషత్ అధ్యక్షుడై ఆ జిల్లా సౌభాగ్యాన్ని పెంచగల్గిన వారికి సమాజంలో, ప్రభుత్వదృష్టిలో ఆదరంవున్నదా? ఒక సహకారసంస్థను దక్షతతో నడిపినవానికి మంత్రికిగల ఆదరం వున్నదా? ఒక ఇంజనీరుకు, ఒక గొప్ప వైద్యునికి, ఒక విద్యావేత్తకు అట్టి ఆదరం వున్నదా? అట్టి భావనను మనం ప్రచారం చేసినామా?

మననినాదాలు గొప్పవి. కాని మన కార్యకర్తలేరీ వాటిం అమలువరచడానికి? సోషలిస్టుపార్టీ ఈ లోపాన్ని పూరించడానికి ప్రయత్నించినది. తనపార్టీ కార్యకర్తలకు అధికారమేగాక సేవ అత్యవసరమనేభావాన్ని కలిగించి, ఆయా సేవా రంగాలలో వారికి శిక్షణ నిచ్చినది. కాని, కాంగ్రెస్-నెహ్రూ-సోషలిజం ధరాటా ఎక్కువై ఆ పార్టీ ముక్కలైపోయింది.

అందువలన, పంచాయతీ-సహకారోద్యమాలలో మొదటి, రెండుతరాల దీక్షవరులు దేహందాలిందిన తర్వాత శూన్యం ఏర్పండింది. అందులోకి ఎవరు ప్రవేశించారో వారిని vested interests కలిమిగలవారు, అందులో లాభాపేక్షగలవారు అని ప్రభువులు దిక్కరిస్తున్నారు.

ఈ ప్రభువుల దర్పానికి, వీరి అధికారానికి అండదండలను ఎవరిస్తున్నారు? వీరి అభ్యర్థులను ఎన్నికలలో ఎవరు గెల్పిస్తున్నారు? అభ్యర్థులనెవరు? వీరంతా Vested interests కావా? ఇప్పుడు వారికిగాక మరెవరికి పల్లెటూళ్ళలోని పంచాయతీలు—సహకారసంఘాలు చెందివుంటవి? అవి వారికి చెందివుండకపోతే, ప్రభువులను పలకరించేదెవరు?

ఇది నగ్నసత్యం.

అందువలన ప్రభువుల బుద్ధిలో, విధానంలో మార్పురావలెను. లేదా ప్రభువులు-ప్రతిపక్షాలవారూ కలిసి ఒక ఒడంబడికకు రావలెను. ఈరెండూ సంభవం కాకపోతే, పంచాయతీ—సహకార క్షేత్రాలు కురుక్షేత్రాలు కాకతప్పవు.

All for each, each for all—ఒకరికోసం అందరం, అందరికోసం ఒకరం—అనేది సహకార సిద్ధాంతం. పవర్ పాలిటిక్సు ప్రవేశించి సహకార సంఘాలను రణరంగాలుగా మార్చివేసింది. అదేవిధంగా పంచాయతీ సంస్థలను ఎక్కడికక్కడ యుద్ధభూములుగా మార్చివేసింది.

మన ప్రభువులకు బుద్ధి, జ్ఞానంవుంటే, ఎవరైనా పలుకుబడి—సేవాభావంగలవారు విజృంభించి 'ఈ నాటకం కట్టిపెట్టండి, నాయకులారా!' అని గట్టిగా చెప్పవలెను. శాసనసభ, పార్లమెంట్ ఎన్నికలకు పంచాయతీ—సహకారక్షేత్రాలకు వేసిన ముడి విప్పవలెనని ఆందోళన గావించవలెను. పంచాయతీలసభ్యులు, సహకార సంఘాల సభ్యులు తమ సంస్థలలో యోగ్యతను బట్టి ఒకరిని ఎన్నుకోవచ్చును; వారే శాసనసభకు, పార్లమెంటుకు వేరేయోగ్యతలనుబట్టి ఇతరులను ఎన్నుకుంటారు.

వేర్వేరు పార్టీలవారు పెండ్లిండ్లలో ఏం చేస్తున్నారు? పంచాయతీ—సహకార సంస్థలను కల్యాణమండపాలుగా మనం పరిగణించవలెను. అది తెలినాడు ఎవరెన్ని సమీక్షలుచేసినా, ప్రగల్భాలు పల్కినా, ప్రకటనలవర్షం కురిపించినా, ఎవరూ లెక్కచేయరు; లెక్కపెట్టవలసిన అవసరం కూడాలేదు.

, , ,

మనం వృద్ధికి రావలెనంటే పైని చెప్పిన ఒడంబడికను సాధించడమేగాక, ప్రజాపుణ్యమం మరొక లక్ష్యాన్ని సాధించవలెను. సామాన్యజనం పేదరికంలో వుండగా, ప్రజాప్రతినిధులు వైభవంగా నివసించడం న్యాయంకాదు. మన వైభవ విరోధి ఈ విషయం ప్రథమంలో ప్రస్తావించినపుడు ప్రభువర్గాలలో ఎవరూ ఏమంత లక్ష్యపెట్టలేదు. దరిమిలాను యుగోస్లావియాలో గోరా కార్యక్రమాన్ని సంపూర్ణంగా అమోదించారు.

మన ప్రభువర్గాలలో ఈనాటికి కాస్త కదలిక కలిగింది. అంతవరకు నయమే. కేంద్రంలో మంత్రులకు ఇకమీద బంగళాలు వుండవు; కుటీరాలు, చక్కని కుటీరాలు, వాసయోగ్యమైనవి. పటేలేనుకోడానికి పచ్చవేరి సప్తయిచేస్తారట.

కొందరు మంత్రులకు అది రుచించడం లేదట. నిజానికి రాష్ట్రపతి తన భవనాన్ని కార్యాలయానికి, స్వాగత కార్యక్రమానికి వినియోగించి, తానొక చక్కని కుటీరంలో వుండవలసినది. రాజేంద్రప్రసాదే ఆపని చేయవలసివుండెను. రాధాకృష్ణన్ ఆవిధంగా చేయవలెనని సూచిస్తూ ఈ రచయిత వినమ్రుడై ఒక సూచనచేసెను. ఆ లేఖ అందినట్లు జవాబువచ్చినది. కాలాంతరాలవలన, దానివిషయమై ప్రభువులమధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరగలేదు. జరిగివుంటే ఆయన తప్పక కుటీరవాసి అయివుండేవాడని మా విశ్వాసం.

ఇప్పుడైనా మించినదిలేదు. రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి ముందడుగువేస్తే మిగిలిన వారు అనుసరించకపోరు.

——

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

పోలాండ్ లో, చెకోస్లోవేకియాలో, జర్మనీలో, స్పెయిన్ లో అంతటా ఏదోవిధంగా యువజనులు ఎదురుతిరిగి మార్పును కోరుతున్నారు.

ఈ స్థితిలో, ఆలోచనాపరులకు వచ్చిన సంకటమేమంటే, ప్రపంచ సమస్యల పరిష్కారానికి తాము సంపాదించిన జ్ఞానం చాలదని వారికి తోస్తున్నది. తత్త్వవేత్త అన్నట్లు తెలియనివానికి గల 'అహం' తెలిసినవాడికి వుండదుగదా!

ప్రపంచంలోని రాజకీయ పండితుల కంతా ఇది పెద్దసవాల్!

——

చెఱకుకార్శిపైరు

(4 వ పేజీ కొరవ)

యాల్సిస్తుంది కార్శిపైరు. కాని ఈ కార్శిపైరును అశ్రద్ధచేయకూడదు. కొంత శ్రద్ధవహిస్తే మీకు మంచి లాభాన్నివ్వడానికి సిద్ధంగావుంది కార్శిపైరు. మొదటి పైరు కన్న కార్శిపైరు త్వరగా ఎదిగి కోతకు వస్తుంది.

ఇందు నిమిత్తం మీరు పాటించవలసిన కొన్ని అంశాలున్నాయి.

నాటిన చెఱకుపైరును కోసివేశాక, దుబ్బు మొక్కలను పారతో నేలమట్టానికి ఒక అంగుళం దిగువగా కొట్టివేయండి. తర్వాత గుంటకను తోలండి. తర్వాత నేలను చదును చేయండి.

15, 20 రోజుల తర్వాత నీరుపెట్టండి. నేల మంచి పదునుమీదవుండగా బాళ్ళల్లో దున్నండి. అయిదు పళ్ళ దంతిని తోలండి. అటుపిమ్మట రెండడుగుల వెడల్పుగల పలకను లాగించండి.

నాటిన పైరుకన్న కార్శిపైరుకు ఎక్కువనీరు అవసరం వుంటుంది. కనుక మార్చిలో మొదటిసారి అంతరకృషిచేశాక మొదటిసారి, ఏప్రిల్లో ఎరువులువేశాక రెండవసారి, మేలో ఎరువులు వేశాక మూడవసారి నీరుపెట్టండి.

మార్చిలో నీరుపెట్టిన ఒక వారానికి ఎరువులు వేయండి. ఎకరాకు 40 పౌండ్ల నత్రజని, 75 పౌండ్ల ఫాస్ఫరాష్టమును వేయండి. ఈ నత్రజనిని కొంత తెలకపిండి రూపేణా, మిగత పచ్చిరూకు ఎరువుగాను అందించవచ్చును. ఈ పచ్చిరూకు ఎరువు మొక్కలను చెఱకు మధ్య వరుసలలో—ఎకరానికి 20 పౌండ్ల నత్రజని, 75 పౌండ్ల ఫాస్ఫేట్లను వేసి పెంచవచ్చును. ఏడు వారాల వయసున వుండగా ఈ పచ్చిరూకు మొక్కలను పడదున్నండి.

'మే' నెలలో ఎకరాకు 20 పౌండ్ల దొవ్వున నత్రజనిని ఈ క్రిందివిధంగా అందివ్వండి.

నాల్గడుగుల పొడవుగల ఒక కర్ర ముక్కయొక్క ఒక వైపు కొనదేలేటట్టు చెక్కండి. చెఱకు మొక్కలకు అటూ ఇటూ, మొక్కకు 3-4 అంగుళాల దూరంగా, రెండంగుళాలలోతున బెజ్జాలు చేయండి. ఈ బెజ్జాలలో అమ్మోనియం సల్ఫేటు లేకయూరియా లేక కాల్షియం అమ్మోనియం నైట్రేటు వేయండి. ఆ బెజ్జాలను కాలివేళ్ళతో మూసివేయండి. తగు సమయంలో, "సెంచరీ రిడ్జర్"ని లేదా పారను వుపయోగించి మొక్కలకు గొప్పు త్రవ్వండి. ఈ పనిని జూన్ లో పూర్తి చేయండి. ఇట్లాచేస్తే మొక్కలు పడిపోకుండా గట్టిగా నిలుస్తాయి; నీటి పారుదల బాగావుంటుంది; నీటి పిలకలు బయలుదేరవు.

మొదటిపైరుకువలెనే కార్శిపైరును కూడా క్రిమికీటకాలనుండి, తెగుళ్ళనుండి రక్షించండి. తగు సమయంలో మందులు చల్లండి.

ఈ విధంగా చేసి మీ చెఱకు కార్శిపైరు నుండి అధికలాభం పొందండి!

—(ఎఫ్. ఐ. యు.)

——

కథ

(9-వ పేజీ కొరవ)

లకు దొరికేసింది. తాను నైతికపతనం పొందినట్టు చాలామంది చెప్పుకోవటం తానువిన్నది. నీరజ తల తిరిగిపోయింది.

నీరజకు తన పవిత్రత తెలుసు. అయినా లోకందృష్టిలో తాను నైతిక పతనం పొందింది.

ఒకనాడు తానూ సుజాతను అదే విధంగా విమర్శించింది. ఆనాటి తన చర్యను ఆలోచించుకొని తనను తానే అసహ్యించుకుంది నీరజ.

ఒకరోజు వుదయం సుజాత యింటికి వెళ్ళింది నీరజ. అదే మొదటిసారి ఆమె సుజాత యింటికి వెళ్ళటం. సుజాత నీరజను ఆప్యాయంగా పలకరించింది.

"నేను చాలా పొరపాటు చేశాను సుజాతా"—అన్నది నీరజ.

"సంఘసేవకు దిగటంలోనా?"—అన్నది సుజాత.

"కాదు. నీపైన ఒకప్పుడు దుమారం లేపాను. నీ ప్రవర్తన అనుమానించాను; అపార్థం చేసుకున్నాను; ఈరోజు అది నాకు స్వీయంగా అనుభవానికొచ్చింది"—అన్నది నీరజ.

"అనుభవానికొస్తేగాని నిజం తెలియదు. ఈ విమర్శలకు మనం భయపడకూడదు. మన పవిత్రత మనకు తెలుసు. ఎవరు ఏమంటే మనకేం. ఈ విమర్శలకు జడిసి సంఘసేవమానితే మనం తప్పు చెయ్యకపోయినా నేరస్తులమే అవుతాం"—అన్నది సుజాత.

"సుజాతా!"—అంటూ ఆమెను గట్టిగా ఆలింగనం చేసుకుంది నీరజ.

——

లెప్రసోరియం- పీడియాట్రిక్స్

(5-వ పేజీ కొరవ)

పిల్లల ఆసుపత్రి) కోసం తనఇంటిని దానం చేయమని శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారిని ఎవరూ అడగలేదు. పైగా తనఇంటిని దానమిస్తానన్నపుడు, వద్దని అందరూ హితవు చెప్పినవారే. అయినాకూడా, నేటి సమాజంలో పసిపిల్లల అనారోగ్య నివారణావసరాన్ని అవగాహన చేసుకుని (పిల్లాజెల్లా అనేవారు తనకు లేకపోయినా) లంకంత ఇంటిని తనకు తానుగానే దానంచేశారు, ప్రభుత్వ జాప్యాన్ని కూడా వోర్పుతో సహించింది. ఈ విధంగా చేసిన ఈ రెండు దానాలూ ఎంతో సంస్తవనీయమైనవి. ఈ రూపంగా రెండు ప్రత్యేక వైద్యసంస్థలు నెల్లూరులో యేర్పడటం ఎంతైనా అనందించదగిన అంశం.

ఇట్లా ఏకకాలంలో ఇద్దరికారీదానాలతో నెల్లూరుకు ఎంతో అవసరమైన రెండు వైద్యసంస్థలు ఏర్పడడం చూచిన కేంద్ర ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్‌గారు చకితులైనట్టున్నారు. నెల్లూరులో ఇంతటి సెరదాతలున్నారా అని ఆశ్చర్యపోయారు.

13 తేది సాయంత్రం రాష్ట్ర ఆరోగ్య మంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారి అధ్యక్షతనజరిగినసభలో కేంద్రమంత్రి శ్రీ చంద్రశేఖర్, కొండాయపాలెంలో నిర్మాణమైన తిక్కవరపు సుద్మసమ్మ లెప్రసోరియం నూతనభవనాలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

శ్రీ చంద్రశేఖర్‌గారు ప్రసంగిస్తూ- రామరెడ్డిగారి కుటుంబంతో తనకు చిన్ననాటినుండి సన్నిహిత పరిచయమున్నదన్నారు. రామరెడ్డిగారి కుమారుడు (బహుశా ప్రఖ్యాత వచన కవి పఠాభిగారేమో) తనకు కాలేజి చదువులో సహపాఠి అన్నారు. అట్లనే రామరెడ్డిగారి కుమార్తె తన సోదరి సహపాఠికూడానట. రామరెడ్డిగారు విద్యావైద్యసంస్థలకు చేసిన లక్షలాది భూరిదానాలు చూస్తుంటే అమెరికాలో వున్న వేలాది వ్యక్తిగత ఫౌండేషన్లు జ్ఞప్తికి వస్తున్నవన్నారు. పిల్లలకు ఐస్‌క్రీమ్ సప్లయిచేసేదాని దగ్గరనుండి పిల్లల పెంపకందాకా అక్కడ వేలాది ధర్మసంస్థలను వ్యక్తులే పోషిస్తుంటారన్నారు సంపాదించి, సమాజోపయోగ కార్యాలకు లక్షల డాలర్లు విరాళమిచ్చే అమెరికా సెరదాతలను పోలిన మహావ్యక్తి శ్రీ రామరెడ్డిగారు-అన్నారు.

ఇక కుష్ఠురోగ విషయమై ప్రస్తావించి యిట్లా అన్నారు: ''క్రీస్తుకాలంలో కుష్ఠరోగులగూర్చి 50 లక్షల డాలర్లు ఖర్చుపెట్టి తీసిన ''బెనర్హ్ఞ'' అనే సినిమా తప్పక చూడండి. ప్రపంచంలో ఇప్పుడు దాదాపు 33 లక్షల మంది కుష్ఠురోగులుంటే వొక్క ఇండియాలోనే 10 లక్షల మందిదాకా వున్నారు. అంటే ప్రపంచ కుష్ఠురోగ సమస్యలో మూడోభాగం ఒక్క ఇండియా లోనేవుంది. ఆ ఇండియాలోకూడా సగం మంది కుష్ఠురోగులు ఆంధ్ర- మద్రాసు ప్రాంతాల్లోనే వున్నారు. ఇదీ మనసమస్య- అమెరికా, యూరప్‌దేశాల్లో కుష్ఠురోగాన్ని చాలవరకు నిర్మూలించుకో గలిగారు. అక్కడివాళ్ళు లెప్రసీని గురించి అధ్యయనం చేయాలన్నాకూడా ఇండియా కుష్ఠురోగులమీద తీసిన ఫిల్ములే శరణ్యమవుతున్నవి. ఇది ఎంత మనకు హేయకరమో ఆలోచించండి. ఎన్నన్నా India continues to be a filthy country. ఆరోగ్య-వైద్యవిషయాలపై మనం ప్రచండమైన యుద్ధానికి దిగందే మనకు మోక్షం లేదు'' అని శ్రీ చంద్రశేఖర్ అన్నారు.

తర్వాత రాష్ట్రమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ చాల సాధక బాధకాలను గూర్చి వివరించారు.

''ఏ చిన్న పనికికూడా ప్రభుత్వందగ్గర డబ్బులేని స్థితిలోవున్నది. దాతలిచ్చే విరాళాలను స్వీకరించి అందుకు తగిన యేర్పాట్లుచేసే స్థితిలోకూడా లేము. ఆంధ్రప్రదేశ్ వెల్‌ఫేర్‌ఫండు ఆధ్వర్యంలో యీ సంవత్సరం రాఫిల్ నిర్వహించి తద్వారా వసూలయ్యే 55 లక్షల్లో 22 లక్షలు 'లెప్రసీ నిరోధం' కోసం కేటాయించాలని యోచిస్తున్నది ప్రభుత్వం. ఆంధ్రప్రదేశ్ వెల్‌ఫేర్‌ఫండ్ కార్యక్రమాల్లో నెల్లూరు జిల్లా తొలినుండీ అగ్రగణ్యంగానే వుంటున్నది. ఈ సంవత్సరం యీరాఫిల్ కాగానే యీ నెల్లూరు లెప్రసోరియంకు మరిన్నియేర్పాట్లు, వసతులు సమకూర్చబడుతాయి.

''ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యీకుష్ఠురోగనివారణ అనేది పెద్ద సవాల్‌గా స్వీకరించాలి మనం. శ్రీకాకుళం ప్రాంతంలో యీ కుష్ఠురోగ నివారణకు పెద్దయెత్తునే పథకాలు కొనసాగుతున్నాయి. డేష్, ఫిలడల్ఫియావారి సాయంతో అనేక పథకాలు అమలులో వున్నాయి. కుష్ఠురోగానికి కూడా 'డామిసిలరీ ట్రీట్‌మెంట్' జరుగుతున్నది.

''ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కుష్ఠురోగులు జాస్తి. నిజమే. కాని సరియైన సర్వేకూడా జరగలేదు- లెక్కల సేకరణ శాస్త్రీయంగా జరగలేదు. సర్వే జరిపితే యీ కుష్ఠురోగుల సంఖ్య యింకా ఎక్కువే తేలుతుంది. ముందుగా బడిపిల్లల దగ్గరనుండి Mass testing జరగాలి. కుష్ఠువ్యాధి వొక సమస్య అయితే, మన సమాజంలోనే వుంటూ, మనవెంటనే తిరుగుతూవున్న వారిలో మనకు తెలియకుండా ఎంతమంది లోనోవుంది. ఇది ఇంకా ప్రమాదమైంది.

''తిరుపతి దేవస్థానంవారు తిరుపతిలో కుష్ఠురోగ నివారణ కేంద్రానికి సాయం చేయగలమని అంటున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలోవున్న కుష్ఠురోగుల వరకైనా మీరు సాయపడండి. ఈ రాఫిల్‌ను జయప్రదంగా జరిపించండి. ఎప్పుడూ లేనంతగా పెద్దయెత్తున ప్రత్యేకంగా ప్రయత్నాలు చేయందే యీ వ్యాధిని మనం నిరోధించలేము''- అని అన్నారు.

ఈ లెప్రసోరియమ్‌కు అనుబంధంగా వొక బెనమెంటు నిర్మాణానికి శ్రీమతి చిన్న ఎతిరాజమ్మగారు పదివేల రూపాయలు విరాళమిచ్చారు. ఈ వార్డుకు కూడా శ్రీ పి. వి. నరసింహారావుగారు లాంఛనంగా ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

తొలత దాత శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారు; నెల్లూరు వెల్‌ఫేర్‌ఫండు శాఖ సహాయ కార్యదర్శిని శ్రీమతి అల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారు నివేదికలు చదివారు. మాచింగ్ గ్రాంటుక్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం లక్షరూపాయల గ్రాంటు యిస్తానని మాట యిచ్చినదికాని, ఆ మాట నిలబెట్టుకోలేదు. అయినాసరే రామిరెడ్డిగారు స్వంతంగానే యీ బిల్డింగ్‌ను కట్టించారు. ఈ భవన నిర్మాణంలో పాల్గొన్న రిటైర్డ్ ఇంజనీరు శ్రీ కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్, మేస్త్రి కన్నయ్యగారలకు బంగారు, వెండి పతకాలు-నూతన వస్త్రాలిచ్చి సత్కరించారు.

ఇల్లలకంగానే పండగ కాదన్నట్లు బిల్డింగ్‌రాగానే అంతా అయినట్లుకాదు. ఈ లెప్రసోరియమ్‌కు ఇంకా వసతులు, ఏర్పాట్లు, స్టాఫ్ నియామకాలు జరగాలి. ఇవన్నీ వనకూడి సార్థకమైన వైద్యసేవ చేసి సజీవసంస్థగా రాణించాలని ఆశిస్తున్నాము.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి గృహదానం

Your house is your larger body- అని అరబ్ కవి ఖలీల్ జిబ్రాన్ అంటారు. అంటే, నీఇల్లు వొక విధంగా నీ దేహం బాహ్యాకారం వంటిది- అని తెలుగులో చెప్పుకోవచ్చు. పూర్వం శిబిచక్రవర్తి తన దేహాన్నేకోసి యిచ్చినట్లుగా, ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు తన దేహం వంటి ఇంటినే నెల్లూరు శిశువైద్యకేంద్రం (పీడియాట్రిక్స్ హాస్పిటల్) కోసంగా దానం చేశారు.

ఆరోజురాత్రి ఆర్. ఎల్. రెడ్డి ట్రస్టు కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన సభలో తన గృహానికి సంబంధించిన పత్రాలను, ప్లాన్లను రాష్ట్ర ఆరోగ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావుగారికి ప్రదానం చేస్తూ ప్రభుత్వం ఈ దానం స్వీకరించడంలో చూపిన జాప్యాన్నిగూర్చి తన బాధనంతా వెళ్లగ్రక్కారు. శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి గడ్డిగారికి వైద్యకేంద్రం నెలకొల్పేపక్షంలో తగు ధనసహాయం చేయగలనని మరో వాగ్దానంకూడా చేశారు.

నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు చేసింది మహత్తరమైన దానమన్నారు. ఆసుపత్రికి కావల్సిన అన్నిహంగులూ ఏర్పాటుచేసేందుకు ప్రస్తుతానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లక్షరూపాయలు కాంక్షణ చేసిందన్నారు. డాక్టర్ చంద్రశేఖర్ మాట్లాడుతూ నెల్లూరు జిల్లాలో వ్యక్తమవుతున్న ధర్మస్పర్థనుగూర్చి శ్లాఘిస్తూ ఇంతటి వుదాత్తమైనత్యాగాన్ని చేసినందుకు తానైతే ఆర్.ఎల్. రెడ్డిగారికి పద్మభూషణ్ బిరుదిచ్చి సత్కరించేవాణ్ణని చెప్పారు. చంద్రశేఖర్‌గారు వొక సూచన కూడా చేశారు: ఇంతటి మంది భవనాన్ని కలకాలం పరిశుభ్రంగా వుండాలని, ఇంటి ముందరవున్న చెట్లను నరికేయవద్దని, ఆ తోటను అట్లనే అందంగా శాశ్వతంగా వుండమని ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రభుత్వం దీన్ని అమలుపరుస్తుందో లేదో.

సభకు శ్రీ స్వర్ణ కొమ్ము మాలకొండారెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించారు. శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి దానపరతను శ్లాఘిస్తూ ప్రసంగించారు. అంధ్రాఫార్మాడిస్ట్రిబ్యూటర్స్ యజమాని శ్రీ సుబ్బరాయులు వొక అభినందన పత్రాన్ని సమర్పించారు. జె. వి. రెడ్డిగారి వందన సమర్పణానంతరం ఆహూతులను ఆ దట్టని చెట్లనీడలో వనభోజనం మాదిరిగా విందు ఏర్పాటుచేశారు. ఒకరిద్దరు పెద్దలు, విందుగాజట్టి తులసితీర్థం పుచ్చుకొన్నారు బాగానేవుంది; వుపన్యాసాలు సాగుతుంటే వీర్లు వళ్ళుమన్నీ గంటా చేయాల్నా?

శ్రీ చంద్రశేఖర్ పాల్గొన్న మరికొన్ని కార్యక్రమాలనుగూర్చి మరువారం.

—మా. ప్ర. వి.

నూరేళ్ల నాటి నెల్లూరు

(4 వ పేజీ కొరవ)

మైత్రెల్‌కు చేతి అండావరివుంటూ వుండేది. జిల్లాస్థాయిల్లో పోలీస్ వ్యవస్థ అప్పుడే అంటే 1859-60 సంవత్సరంలోనే ప్రారంభమైంది. కొత్తగా రిక్రూటైన పోలీసులకు (దాదాపు 400 మందికిపైగానే వుండినారు) డ్రిల్లు-పెరేడ్లు చేయడంలో శిక్షణయివ్వడం అనేది మైత్రెల్ ఆధ్వర్యంలోనే జరుగుతుండేది. మిలిటరీశాఖలో హావల్దారుగావుండి పెన్షను పొందుతూ వుండిన భారతీయులు హెడ్‌కానిస్టేబిల్సుగా నియామకమవుతూవుండేవారు. వీరు మాత్రం యీ బెటాలియన్ డ్రిల్లు - పెరేడ్లు సునాయాసంగానే చేస్తూ వుండేవారు.

ఎట్టయితేనేం, మూడునెలల కాలవ్యవధిలోనే యీ కొత్తగా రిక్రూటైన పోలీసులకు కంపెనీడ్రిల్లు, రైఫిల్‌మార్కింగ్‌లోనే గాక; వీధుల్లో కాల్పులు జరపడం, గుంపు కొట్లాటలను చెదరగొట్టడంలోకూడా మంచి శిక్షణే యివ్వగలిగినందుకు మైత్రెల్‌ను పై ఆఫీసర్లు మెచ్చుకున్నారు. ఇంతేగాకుండా నిత్యనైమిత్తిక పోలీస్ వ్యవహారాల్లోను, పరిపాలనా విషయాల్లోను మైత్రెల్‌గారే శిక్షణ తరగతులు నడిపించేవారు. ఇట్లా శిక్షణ పూర్తయిపోగానే యీ పోలీసులు తాలూకా ఆఫీసులకు బదలీచేయబడుతుండేవారు.

ఆరోజుల్లో నేరాలు విపరీతంగానేజరుగుతుండేవి. రాత్రిళ్ళు బాగడాలు పట్టుకుని పూళ్లమీదపడి దోపిడీలు చేయడమనేది జాస్తిగానే వుంటుండేది. ఒక్క 1861 సంవత్సరంలోనే యిట్లాంటి దోపిడీలు 26కు పైగానే జరిగాయి. పరే చిన్నపైనా దొమ్మీలు, దారిదోపిడీలసంగతి చెప్పనక్కర్లేదు.

ఈ పోలీసు వ్యవస్థ ప్రారంభం గాక ముందు వుండిన పాతవిధానంలో కలెక్టరు, జాయింటు మేజిస్ట్రేటు, యూరోపియన్ అసిస్టెంటు మేజిస్ట్రేట్లు జిల్లా పోలీస్‌శాఖకు ప్రధానాధికారులుగా వుంటుండేవారు; కాని వాస్తవంలో తాసిల్దార్లు, సబ్‌మేజిస్ట్రేట్లే మొత్తం పోలీస్ సంబంధమైన పనులన్నీ చేస్తుండేవారు. పెద్దపెద్ద తీవ్రమైన నేరాలను కూడా ముందు తాసిల్దార్లు, సబ్-మేజిస్ట్రేట్లు విచారించినమీదటే సెషన్స్ కోర్టుకు వస్తుండేవి. అక్కడ యూరోపియన్ సెషన్సుజడ్జిగారు యిద్దరు 'అసెసర్ల' సాయంతో (హైకోర్టులో అయితే వీళ్ళనే 'జ్యూరీలు' అనేవారు) ట్రయల్ జరిపేవారు.

సెషన్స్‌కోర్టు కొచ్చేముందు ఈ తాసిల్దార్లు, సబ్-మేజిస్ట్రేట్ల స్థాయిలో జరిగే ప్రాథమిక నేరవిచారణ ఎంతో లోపభూయిష్టంగా వుండడమేగాక లంచగొండితనానికి కూడా జాస్తి అవకాశం వుంటుండేది. ఈ 'అసెసర్ల' ప్రమేయంవల్ల కూడా ఎన్నో అవకతవకలుండేవి. వీట్ల పరమ దగుల్బాజీ రకంగా వ్యవహరిస్తుండేవారు. వీళ్ల వైజ్ఞానికస్థాయి అంతంతమాత్రంగానే వుంటుండేది.

మొత్తంమీద ఈ 'అసెసర్ల' తతంగం అంతా వొక ప్రహసనంగా వుంటుండేది. పెద్దపెద్ద కేసుల్లోకూడా యీ అసెసర్లు నిర్వహిస్తుండే అదృశ్యపాత్రవల్ల చాలా చాలా నేరాల్ను జడ్జీలు త్రోసివేస్తుండేవారు. ఈ 'అసెసర్లు' అనరకి వుద్యోగాలే అయినా రెండుచేతులా జవురుకొంటుండేవారు. లంచగొండితనం వీరవిహారం చేస్తుండేది. కనకవర్షం కురిపించుకొంటుండేవారు- 'The shaking of the pagoda tree' was much more common at that time అని మైత్రెల్ పేర్కొన్నారు. పరే యిక కోర్టు సబార్డినేట్ వుద్యోగస్తుల్లోకూడా లంచగొండితనం స్వైరవిహారంచేస్తుండేది. (ఈ 'అసెసర్ల' వ్యవస్థ కట్టూ రిఫార్మ్స్ వచ్చిన తర్వాత పదేళ్లకిత్రం రద్దయిపోయింది.)

మైత్రెల్ వ్రాసింది చదువుతుంటే- ఇప్పటి కాలంలోనేకాదు, గతకాలంలో కూడా లంచగొండితనం అంత విపరీతంగా వుంటుండేదని అనిపిస్తుంది ''గతకాలము మేలు వచ్చుకాలముకంటెన్'' - అని నన్నయ్యగారిసూక్తి చిలకపలుకులా పలుకుతుంటాం. కాని నిజానికి ఆ గత కాలంలోకూడా యింత లంచగొండితనం వుంటుండేదంటే మనం నమ్మగలమా? అయితే వొకటి, ఆ రోజుల్లో యీ లంచగొండితనం యిబ్బడి చేయడానికి కష్టమైన స్థాయిలో వుంటుండేది; ఇప్పుడు ఆ స్థాయి దాటి బరితెగించిపోతున్నది. అంతేనేమో బహుశా తేడా!

ఏమైతేనేం ఇంత లోపభూయిష్టమైన విధానంవల్ల పెద్దపెద్ద కేసులు కూడా సెషన్సుకోర్టుకొచ్చేసరికి త్రోసివేయబడుతుండేవి. ఈ కొత్తపోలీస్ వ్యవస్థ ఏర్పడ్డ తర్వాతకూడా యీ పరిస్థితే దాదాపుగా కొనసాగుతుండేదంటాడు మైత్రెల్. మైత్రెల్ వచ్చిన కొత్తల్లో పోలీస్ వారు పకడ్బందీగా, బాగా విచారణ చేసిపెట్టిన (నిజంగా జరిగిన) 16 కేసులు పైగానే డిస్మిస్ చేయబడ్డాయంటాడు. పోలీస్ లబోదిబో లాడుతుండేది. ఇదీ స్థూలంగా ఆ తొలిరోజుల పరిస్థితి! (సశేషం)

కోట పంచాయతీ సమితివారి

టెండరు నోటీసు

* * *

యీ దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ప్రభుత్వహాస్టలు ఆరవపాళెంలో యున్న 30 మంది విద్యార్థులకు మరియు చిట్టమూరులోయున్న 100 మంది విద్యార్థులకు సరఫరా చేయుటకు సీలు వేసిన టెండర్లు 28-6-68 తేది సాయంకాలం 3 గంటల వరకు కోట బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారిచే తీసుకోబడును.

వివరములు.—

—: పనిపేరు :—

(1) ఆరవపాళెం ప్రభుత్వ హాస్టలులో 30 మంది విద్యార్థులకు మరియు చిట్టమూరు ప్రభుత్వ హాస్టలులోని 100 మంది విద్యార్థులకు బియ్యము తదితర సరకులు సరఫరా చేయుట.

(2) ఒక్కొక్క విద్యార్థికి వొక్కొక్క రోజునకు సరఫరాచేయవలసిన వస్తువులు.

(1) బియ్యము	438	గ్రాములు.
(2) పప్పు	44	,,
(3) నూనె	17.5	,,
(4) పాలు	88	,,
(5) కూరగాయలు	0-03	పైసలు.

పై సరకులకు కావలసిన - మిగిలిన వస్తువులు అనగా మిరపకాయలు, చింతపండు, దినుసులు, అవాలు, కట్టెలు వగైరాలు సహా అన్నివస్తువులు మొదటి తరగతికి చెందియుండవలయును.

(3) సరఫరా చేయవలసిన కాలము 10½ నెలలు.

(4) చెల్లించవలసిన డిపాజిట్టు రూ. 100/- లు.

(5) ప్రభుత్వంవారు ఒక్కొక్క విద్యార్థికి నిర్ణయించినరేటు నెం 1-కి రు. 20/-

టెండరు ఫారములు తదితర వివరములు స్వయముగాగాని, పోస్టుద్వారాగాని కోట పంచాయతీ సమితి కార్యాలయము నుండి పొందవచ్చును. టెండర్లు 28-6-68 తేదిన సాయంత్రం 4 గంటలకు బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువారిచే తెరువబడును.

టెండరు ఫారము ఖరీదు రు. 5-10 పై.

ధరావతుసొమ్ము గూడూరు ఖజానాలో కోట పంచాయతీ సమితి సాధారణ నిధికి చెల్లించి చలాను టెండరుకు జతపరచవలయును. ఎన్నికైన టెండరుదారుడు రూ. 10,000/-లకు సాల్వెన్సీ సర్టిఫికేటు దాఖలుచేసి ఆహారవస్తువులు సరఫరా చేయుటకు అగ్రిమెంటు చేయవలయును. ఏ టెండరునైన కారణములు తెలుపకయే నిరాకరించుటకు బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరుగారికి సర్వహక్కులు యున్నవి.

టి. గోపాలకృష్ణదాసు,
బ్లాకుడెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు - కోట.

నెల్లూరు జిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరు కోర్టులో

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు:

ఐ. పి. నెం. 8/1964 రు.

నాయుడు వెంకటయ్య తండ్రి కొండయ్య, అనుమసముద్రంపేట - ఆత్మకూరు తా॥ నెల్లూరుజిల్లా —ఇన్‌సాల్వెంటు.

పై నెంబరులో ఇన్‌సాల్వెంటువల్ల రావలసిన బాకీలకు ఆయా క్రెడిటర్లు తమబాకీ రుజువు పత్రములను దాఖలు చేసియున్నారు యీ బాకీ రుజువుపత్రములను గురించి ఏ క్రెడిటరైనా ఆక్షేపణ చేయదలచిన అట్టి ఆక్షేపణను ఈ ఆఫీసులో 1-7-68 తేది పగలు 2 గంటల లోగా దాఖలు చేసుకొనవలెను.

—సి. రామకృష్ణ,
అఫిషియల్ రిసీవరు - నెల్లూరు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 12-00
6 మాసములకు ,, 7-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

WANTED

A Warden for a hostel. Apply with qualifications, previous experience and minimum salary required: To

P. B. No. 29.
GUDUR.

VISVODAYA BOYS' HIGH SCHOOL

KAVALI, Nellore (Dist.)

Wanted applications before 30-6-68 for the post of a Junior Telugu Pandit from the Oriental Title holders with Pandits Training or Secondary Grade training. Copy of the application should be sent to the D. E. O. Nellore.

—M. Ramanuja Rao Naidu,
Correspondent.

నర్సారావుపేట సబ్‌కోర్టులో

S. C. 122/60. E P. 105/66.

కాం॥ శెట్టి నాగభూషణం —డి. హో.
రావూరి సీతారామమ్మ —ప్రతివాది.

యీ క్రింది నమోదు చేసిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి యీ డిక్రీబాకీక్రింద పై కోర్టువారి యెదుట 15-7-1968 తేదీన వేలం జరుగును గాన కావలసినవారు ధరావత్తుతోసహా హాజరు అయి పాటలలో పాల్గొనవలసినదిగా తెలుపబడమైనది.

గుంటూరు జిల్లా, నర్సారావుపేట తా॥ వేలూరుగ్రామంలో రేటు రావూరి వెంకట సుబ్బయ్యగారలూరు జె. డి. స్వాధీనహక్కు భుక్తములలోయున్న వేలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

వేలూరు గ్రామంలోని కాపురముచేయు దాబాయిల్లు-ఖాళీస్థలంకు హద్దులు: [తూ] రావూరు సాంబయ్య యిల్లు, [ద] టుక్కవల్లి అప్పయ్య [ప] పావులూరి నానరయ్య, [ఉ] బజారు. ఈ హద్దులమధ్య యం. 0-08 సెంట్లు స్థలమున్నూ అందులో కట్టియున్న 3 గదులపాటు దాబాఇల్లున్ను దానికివుండు వున్న యావత్తు విశిష్ట కల్ప సామానుసహా రూ. 2000/- వేలంవాయిదా 15-7-68.

—టి. వి. రాఘవయ్య, వాదివకీలు.

కొవ్వూరు 1 వ అడిషనలు డిస్ట్రిక్టు మునసబువారి కోర్టులో

E. P. 582 of 67 S. C. 121 of 67

గారపాటి వెంకటరత్నము. —వాది.
చిన్నర్తి గెరటయ్య. —ప్రతివాది.

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీ ప్రతివాది తాలూకు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వేగేశ్వరపురం సబు రి॥ లో చేరిన కొమ్మరగుంట గ్రామం తాలూకు [తూ] గారపాటి నాగమ్మ ఇల్లు గ. 40 లు, [ప] రాజవీధి గ. 30 లు, [ఉ] పుంత గ. 40 లు, [ద] పుంత గ. 30 లు. యీ హద్దుల మధ్య 1200 చ. గ. లు స్థలం లేక 3 చ. డెకామీటర్లు 33 చ. మీటర్లులో వున్న నాల్గుదూలముల మిద్దెయిల్లు తల్పులు, ద్వారబంధములు, పై కప్పుసహా పైకోర్టువారియెదుట 27-6-68 తేది పగలు 11 గంటల లగాయితు వేలం వేయబడును. వాది కిమ్మతు రు. 400-00 అయినా కిమ్మతు రు. 500-00 లు.

—పాతూరి వీరభద్రరావు, అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by
N. Sree Ramamurthy
at The Zamin Ryot Press,
170, Thipparajuvari Street,
NELLORE (A. P.)

జిఎస్‌ఎఫ్‌సి వారి అధికాధికముగా అమ్ముడైపోతున్న రసాయనిక ఎరువులు...

వాటి నాణ్యతకు, రూపమునకు, హెచ్చు ఆహార పోషణ పదార్థములకు, వాటిని సరియైన స్థితిలో ఉంచుటకు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో ప్యాకు చేయబడి...

ఇప్పుడు లభిస్తున్నాయి...

ఎంతో సరసమైన ధరలకు ఏ యితర రసాయనిక ఎరువు కంటె మీ డబ్బుకు ఎక్కువ మొత్తము పోషక పదార్థములను కలిగి, పై పూత లేకుండా మరియు 50 కి.గ్రా. స్టాండర్డ్ సంచులలో.

జిఎస్‌ఎఫ్‌సి యూరియా...

46.2% నైట్రొజన్ కలది. నేడు భారత దేశములో లభిస్తున్న ఎంతో పొదుపైన మరియు నైట్రొజన్ సంబంధమైన ఎరువులలో యిది ఒకటి— చక్కని, తెల్లని గింజల రూపములో—పై పూత లేదు కనుక ఎక్కువ పోషకవంతమైనది.

జిఎస్‌ఎఫ్‌సి వారి అమ్మోనియం సల్ఫేట్...

ఎంతో నచ్చిన బియ్యపు గింజల రూపములో—20.6% నైట్రొజన్ కలది—వరి మొదలైన పంటలకు దివ్యమైనది. మట్టిలో కలపుటకు మరియు పై పూతకు.

జిఎస్‌ఎఫ్‌సి వారి "సామ్రాట్" అమ్మోనియం ఫాస్ఫేట్...

చక్కని గింజల రూపములో. దానిలో 20% నైట్రొజన్ మరియు 48% ఫాస్ఫరస్ వంటి హెచ్చు మొక్కల పోషక పదార్థములతో— వేరుసెనగ, అన్ని ధాన్యముల పంటలు, చెరుకు, ప్రత్తి, గోధుమ, రాగులు మొ॥ వాటికి దివ్యమైనది. పై పూత లేదు కనుక ఎక్కువ పోషకవంతమైనది.

మీరు "జి" మార్కు ఎరువులను కొంటే మీకు హై ఎనాలిసిస్ ఎరువులే కాకుండా...

ఉచితమైన అమ్మకము ముందు వెనుక సర్వీసు లభిస్తుంది. వ్యవసాయదారులకు పంటలు, తయారులు, ఎరువుల వాడకము, లాభసాటి వ్యవసాయమునకు పొలముల నిర్వహణల మీద సలహాల రూపములో యీ సర్వీసు లభిస్తుంది...జిఎస్‌ఎఫ్‌సి యొక్క శ్రేష్ఠమైన మరియు నిజమైన స్వదేశీ తయారులను గురించి వివరములకు మా వచ్చే ప్రకటనలో చూడండి.

జిఎస్‌ఎఫ్‌సి భారతదేశపు ప్రగతికి పట్టుకొమ్మ

గుజరాత్ స్టేట్ ఫెర్టిలైజర్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్
ఫెర్టిలైజర్ నగర్, జిల్లా: బరోడా